

BIJLAGE 1

AANTEKENEN

Raad van State
T.a.v. Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Tevens per fax: 070 – 365 13 80

Datum	30 juli 2020
Van	mr. B. de Haan en mr. J. Keur, advocaten
Inzake	Hoger beroep tegen weigering watervergunning
Dossiernummer	5061378
Uw referentie	-
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	dehaan@dirkzwager.nl; keur@dirkzwager.nl

– PRO FORMA HOGERBEROEPSCHRIFT –

Geacht College,

Namens cliënt, de heer R. van Dongen wonende aan De Kop 13 te (6624 KE) Heerewaarden, voor wie wij in dezen als raadsman en gemachtigde optreden, wenden wij ons tot u over het volgende.

Hoger beroep tegen uitspraak rechtbank Gelderland

Bij uitspraak van 19 juni 2020 (bijlage 1) heeft de rechtbank Gelderland het rechtstreeks beroep van de heer Van Dongen gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd en de rechtsgevolgen van dit besluit in stand gelaten. Het bestreden besluit betreft de weigering door Rijkswaterstaat namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat van een aangevraagde watervergunning. Deze aanvraag heeft betrekking op de herbouw van de woning van de heer Van Dongen aan De Kop 13 te Heerewaarden, aan de oever van de rivier de Waal.

De heer Van Dongen kan zich met deze uitspraak niet verenigen. Hij is van oordeel dat de rechtbank ten onrechte de rechtsgevolgen van het vernietigde weigeringsbesluit in stand heeft gelaten. Om die reden wordt hierbij – derhalve tijdig – hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank.

Verzoek om nadere termijn

Namens de heer Van Dongen verzoek ik u eerbiedig om een nadere termijn van acht weken voor het aanvullen van de gronden van beroep. Deze termijn is mede ingegeven door verlof van ondergetekenden en cliënt in de maand augustus.

Wij zien uw berichtgeving met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager legal & tax

mr. B. de Haan en mr. J. Keur

Bijslagen:

1. Uitspraak rechtbank Gelderland, locatie Arnhem d.d. 19 juni 2020.

Bijlage 1

uitspraak

RECHTBANK GELDERLAND

Zittingsplaats Arnhem

Bestuursrecht

zaaknummer: AWB 19/5648

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 19 JUNI 2020

in de zaak tussen

R. van Dongen, te Heerewaarden, eiser
(gemachtigden: mr. B. de Haan en mr. J. Keur),

en

de minister van Infrastructuur en Waterstaat, verweerder
(gemachtigde: mr. S. Kroes).

Procesverloop

Bij besluit van 15 augustus 2019 (bestreden besluit) heeft verweerder de door eiser gevraagde vergunning als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Waterwet voor het slopen van de bestaande bebouwing en het bouwen van nieuwe bebouwing op het adres De Kop 13 te Heerewaarden, aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kilometernummer 921,500 in de gemeente Maasdriel, geweigerd.

Bij brief van 27 september 2019 heeft eiser daartegen bezwaar gemaakt en verweerder verzocht in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter, als bedoeld in artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Verweerder heeft met dat verzoek ingestemd en het bezwaarschrift met toepassing van artikel 7:1a, vijfde lid, van de Awb doorgezonden naar de rechtbank.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 22 mei 2020. Eiser is verschenen, bijgestaan door mr. J. Keur. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde en C.J. de Leeuw.

Overwegingen

1. De vergunningaanvraag ziet op het slopen van bestaande bebouwing en het oprichten van een nieuwe woning. Beoogd is een woning te realiseren met een oppervlakte van 219,20 m² en een volume van 1.401,30 m³.

2. Verweerder heeft de gevraagde vergunning, als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Waterwet, geweigerd omdat de doelstellingen van het waterbeheer, als bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet, zich volgens hem tegen vergunningverlening verzetten. Om te voorkomen dat de uiterwaarden worden volgebouwd heeft verweerder het beleid dat bij het vervangen van bestaande bebouwing door nieuwe bebouwing slechts 10% extra mag worden gebouwd, zowel wat betreft het oppervlakte als het volume. In het geval van eiser blijft het oppervlakte van de nieuwe bebouwing binnen het toegestane aantal vierkante meters, maar het volume van de nieuwe bebouwing is meer dan is toegestaan. Daarom wordt de vergunning geweigerd.

3. Eiser betoogt dat het volume van de bebouwing dat boven de kruin van de dijk uitkomt, niet mag worden meegeteld bij de berekening van het bouwvolume dat is toegestaan. Het deel van de bebouwing dat boven de kruin van de dijk uitkomt, belemmert namelijk niet de doorstroming van de rivier. Boven de dijk kan namelijk geen (permanente) watermassa aanwezig zijn en is daarom ook geen sprake van een 'samenhangend geheel' zoals vereist in de wettelijke definitie van oppervlaktewaterlichaam. Het bouwvolume van de nieuwe bebouwing dat boven de kruin van de dijk ligt, valt dus ook buiten het rivierbed en hoeft niet te worden meegerekend bij de bepaling van het toegestane volume. Volgens eiser is dat vanuit rivierkundig oogpunt ook logisch, omdat de rivier niet wordt gehinderd daar waar het rivierwater niet kan komen.

3.1. De redenering van eiser is als volgt: In artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Waterwet is bepaald dat de vergunningplicht alleen ziet op het gebruik van een waterstaatswerk. Volgens artikel 1 van de Waterwet is een waterstaatswerk een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk. Een oppervlaktewaterlichaam is volgens datzelfde artikel, voor zover hier van belang, een samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water. In artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet, voor zover hier van belang, wordt vermeld dat voor de begrenzing van de oppervlaktewateren van de rivieren de buitenkruinlijn van de primaire waterkering wordt gehanteerd.

Volgens eisers volgt uit het samenstel van deze bepalingen dus dat de vergunningplicht wordt begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkering. Deze begrenzing is er niet alleen in verticale zin maar ook in horizontale zin, omdat uit de definitie van oppervlaktewaterlichaam volgt dat het een samenhangend geheel moet zijn en boven de kruin van de dijk kan water nooit een samenhangend geheel vormen; het stroomt dan namelijk over de dijk heen. Het deel van de woning dat boven de horizontale begrenzing van de kruin uitkomt, mag dus niet meetellen bij de vergunningverlening, zo betoogt eiser. Verweerder betoogt dat de buitenkruinlijn alleen een begrenzing in verticale zin geeft en niet in horizontale zin. Het gehele volume van de bebouwing moet dus worden meegenomen. Dat heeft verweerder ook zo in zijn beleid, als beschreven in de Beleidsregels grote rivieren en de Handreiking grote rivieren (versie 15 juli 2019), opgenomen.

3.2. De rechtbank stelt voorop dat bij de vraag hoever de vergunningplicht strekt de wettelijke bepalingen doorslaggevend zijn. Wat verweerder in het beleid en in de Handreiking heeft opgenomen kan niet bepalen wat vergunningplichtig is. Dat doet de wet. De rechtbank legt de wet echter wel net zo uit als verweerder. De buitenkruinlijn van de primaire waterkering begrenst de vergunningplicht alleen in verticale zin en niet in horizontale zin. In artikel 6.12, eerste lid, aanhef en onder a, van het Waterbesluit staat immers dat het verboden is zonder daartoe strekkende vergunning van Onze Minister, als bedoeld in artikel 6.5 van de wet, gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam door,

anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te maken of te behouden. Dus ook het maken van werken boven het oppervlaktewaterlichaam is daarmee vergunningplichtig. Een andere uitleg zou de beschermingsdoeleinden van de Waterwet, als bedoeld in artikel 2.1, ook onaanvaardbaar beperken en kan dus naar het oordeel van de rechtbank alleen als de wet dat uitdrukkelijk zo zou bepalen. En dat is niet het geval. De wet geeft juist uitdrukkelijk aan dat ook werken boven een oppervlaktewaterlichaam vergunningplichtig zijn.

Verweerder heeft daar nog aan toegevoegd dat voor het beperken van overstromingen en wateroverlast ruimte nodig is. Omdat het verleden heeft uitgewezen dat de dijken steeds hoger moeten zijn om wateroverlast te voorkomen, ligt het in de toekomst verder verhogen van de dijken in de rede. Het kan dan ook niet gezegd worden dat bouwvolume dat op dit moment boven de kruin van de waterkering uitkomt, in de toekomst niet alsnog relevant kan zijn voor de waterveiligheid. De kruinhoogte is geen tijdsloos en statisch gegeven, zo stelt verweerder naar het oordeel van de rechtbank terecht.

3.3. Samenvattend leest de rechtbank uit artikel 6.12, eerste lid, aanhef en onder a, van het Waterbesluit al dat het ook verboden is zonder vergunning werken uit te voeren boven het oppervlaktewaterlichaam. Dus bij de vergunningplicht moet ook het volume boven de kruin van de dijk worden meegeteld. Voorts zou het beperken van de vergunningplicht tot de hoogte van de kruin de beschermingsdoelstellingen van de Waterwet onaanvaardbaar doorkruisen. De rechtbank volgt dus de uitleg van verweerder.

Alhoewel de rechtbank, net als eiser, in de uitspraak in de zaak ‘Hartenaasje’¹ van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geen oordeel leest over of het volume van bebouwing boven de kruin van de dijk moet worden meegenomen, ligt de beantwoording van die vraag die de rechtbank hiervoor heeft gegeven wel in het verlengde van die uitspraak, omdat verweerder ook in die uitspraak het volume boven de kruin van de dijk bij zijn berekening had betrokken.

Dat boven de kruin van de dijk geen samenhangend geheel van water kan voorkomen, is wellicht zo, maar geeft de rechtbank geen aanleiding om de visie van eiser te volgen, omdat het verbod zich, zo volgt uit artikel 6.12, eerste lid, aanhef en onder a, van het Waterbesluit, ook boven het oppervlaktewaterlichaam uitstrekt. De definitie van wat een oppervlaktewaterlichaam is, is dus niet bepalend voor de vergunningplicht. Eisers betoog ter zitting dat in het kader van de Waterwet met toekomstige gebeurtenissen rekening kan worden gehouden door aan de vergunning voorschriften te verbinden of de vergunning in de toekomst in te trekken, bijvoorbeeld bij toekomstige dijkverhoging, geeft de rechtbank evenmin aanleiding anders te oordelen. Alleen al omdat met het verbinden van voorschriften of het intrekken van een vergunning niet voldoende is geborgd dat ook in de toekomst voldoende ruimte is voor de rivier.

Het betoog faalt.

4. Eiser heeft betoogd dat verweerder wel toestemming heeft verleend of zal verlenen voor de bouw van de buitendijkse woonwijk “Buitenstad” (280 woningen) in Zaltbommel in hetzelfde rivierbed, dit grootschalige woningbouwproject een significant waterverhogend effect heeft en de afvoercapaciteit van de rivier de Waal belemmert en zijn beperkte bouwplan niet.

4.1. Voor zover eiser daarmee een beroep op het gelijkheidsbeginsel doet, slaagt dit niet. Niet aannemelijk is dat de situatie dezelfde is als bij eiser. Dat op andere plekken in de

¹ uitspraak van 7 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1641.

uiterwaarden wordt gebouwd, betekent namelijk nog niet dat ook bij die bouw meer dan 110 % van het bestaande bouwvolume wordt gebruikt. Eiser mag namelijk wel bouwen, alleen niet zoveel als hij zou willen.
Het betoog faalt.

5. Eiser heeft verder betoogd dat er in zijn geval sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 4:84 van de Awb. Het niet verlenen van de vergunning zou voor hem namelijk een substantiële last tot gevolg hebben, omdat het bouwplan voor zijn woning rigoureus zou moeten worden gewijzigd. Verder heeft het bouwplan (nagenoeg) geen gevolgen voor de waterstand. De nieuwe woning ligt in een hoogwatervrij gebied. Deze situering en uitvoering van het bouwplan zorgen ervoor dat de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de Waal behouden blijft en maken de mogelijkheid tot rivierverruiming van de Waal door verbreding en verlaging niet onmogelijk.

5.1. In het bestreden besluit is verweerder niet gemotiveerd op de bijzondere omstandigheden ingegaan. In het verweerschrift is verweerder hier wel op ingegaan, maar wordt overwogen dat alleen bijzondere omstandigheden die niet in de beleidsregels zijn verdisconteerd van belang kunnen zijn en die zijn er niet.

5.2. De rechtbank overweegt dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 26 oktober 2016² heeft verwogen dat een bestuursorgaan altijd gemotiveerd moet beargumenteren of de gestelde bijzondere omstandigheden alleen of tezamen in een concreet geval tot onevenredige gevolgen leiden, ook als deze omstandigheden bij het opstellen van een beleidsregel zijn verdisconteerd, dan wel moeten worden geacht te zijn verdisconteerd.
Dat heeft verweerder in dit geval dus niet gedaan. Het betoog slaagt en het beroep is gegrond en het bestreden besluit moet worden vernietigd.

5.3. De rechtbank ziet echter aanleiding te bepalen dat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand blijven, omdat verweerder ter zitting wel voldoende op de bijzondere omstandigheden is ingegaan.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder de door eiser aangevoerde omstandigheden niet als bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 4:84 van de Awb heeft hoeven aanmerken. Verweerder heeft in redelijkheid het belang van voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen en wateroverlast zwaarder kunnen laten wegen dan het belang van eiser bij zijn bouwplan. Ook is de toename van het bebouwde volume met het bouwplan zeer behoorlijk, zodat niet kan worden gezegd dat het bouwplan de afvoer- en bergingscapaciteit (in de toekomst) niet significant kan aantasten.

6. Dat betekent dat de rechtbank uiteindelijk van oordeel is dat verweerder de vergunning terecht heeft geweigerd.

7. Omdat de rechtbank het beroep gegrond verklaart, bepaalt de rechtbank dat verweerder aan eiser het door hem betaalde griffierecht vergoedt.

8. De rechtbank veroordeelt verweerder verder in de door eiser gemaakte proceskosten. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vast op € 1.050,- (1 punt voor het

² ECLI:NL:RVS:2016:2840.

indienen van het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting, met een waarde per punt van € 525,- en een wegingsfactor 1).

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- bepaalt dat de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit in stand blijven;
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 174,- aan eiser te vergoeden;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiser tot een bedrag van € 1.050,-.

Deze uitspraak is gedaan door mr. J.J.W.P. van Gastel, rechter, in tegenwoordigheid van mr. F.E.M. Rosmalen, griffier, op

is buiten staat mede te ondertekenen

griffier

rechter

Afschrift verzonden aan partijen op: 19 JUNI 2020

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening of om het opheffen of wijzigen van een bij deze uitspraak getroffen voorlopige voorziening.

Voor kopie conform

De griffier van de
rechtbank Gelderland

Bijlage wetsbepalingen

In artikel 2.1 van de Waterwet staan de algemene doelstellingen die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

In artikel 3.1, eerste lid, van de Waterwet staat dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur de watersystemen worden aangewezen die volledig dan wel met uitzondering van daarbij aangewezen onderdelen bij het Rijk in beheer zijn.

In artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet, voor zover hier van belang, staat dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor de onder de aanwijzing vallende oppervlaktewaterlichamen tevens de begrenzing wordt vastgesteld. Daarbij wordt voor de begrenzing van de oppervlaktewateren van de rivieren de buitenkruinlijn van de primaire waterkering voor zover die primaire waterkering is aangegeven op de kaarten die als bijlage I bij deze wet behoren als richtlijn wordt gehanteerd.

In artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Waterwet staat dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor rijkswateren en, met het oog op internationale verplichtingen of bovenregionale belangen, voor regionale wateren kan worden bepaald dat het verboden is zonder daartoe strekkende vergunning van Onze Minister, onderscheidenlijk het bestuur van het waterschap gebruik te maken van een waterstaatswerk of een daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

In artikel 6.21 van de Waterwet, voor zover hier van belang, staat dat een vergunning wordt geweigerd, voor zover verlening daarvan niet verenigbaar is met de doelstellingen in artikel 2.1.

In artikel 3.1, eerste lid, van het Waterbesluit, voor zover hier van belang staat dat het beheer van oppervlaktewaterlichamen die zijn vermeld in bijlage II bij dit besluit berust bij het Rijk.

In artikel 3.3, aanhef en onder a, van het Waterbesluit staat dat bij regeling van Onze Minister de grenzen van de in artikel 3.1 van dit besluit bedoelde oppervlaktewaterlichamen worden vastgesteld.

In artikel 6.12, eerste lid, aanhef en onder a, van het Waterbesluit staat dat het is verboden zonder daartoe strekkende vergunning van Onze Minister als bedoeld in artikel 6.5 van de wet gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of een bijbehorend kunstwerk in beheer bij het Rijk, niet zijnde de Noordzee, door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te maken of te behouden.

BIJLAGE 2

Betreft : R. van Dongen

AANTEKENEN

mr. B. de Haan en mr. J. Keur
Postbus 111
6800 AC ARNHEM

Datum
31 juli 2020

Ons nummer
202004240/1/R1

Uw kenmerk
5061378

Inlichtingen
F. Keijzer
070-4264311

Onderwerp
van Dongen / minister van Infrastructuur en
Waterstaat
sloop en bouwen

Procedure
Hoger beroep

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij bevestig ik dat u bovenvermelde procedure bent gestart.

Vervolgcorrespondentie

Aan deze procedure zijn een zaaknaam en een zaaknummer toegekend. Deze vindt u hierboven onder de kopjes "Onderwerp" en "Ons nummer". In alle correspondentie over deze zaak worden deze naam en dit nummer vermeld.

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het toegewezen zaaknummer te vermelden.

Ons Werk

Wilt u (meer) informatie over de werkwijze van de Afdeling, bezoek dan de website van de Raad van State (www.raadvanstate.nl).

Persoonsgegevens

Uw persoonsgegevens worden vastgelegd in de geautomatiseerde systemen bij de Raad van State. Deze verwerking van uw persoonsgegevens is nodig voor een goed verloop van de procedure. U wordt verzocht om een adreswijziging of andere van belang zijnde veranderingen zo snel mogelijk schriftelijk door te geven aan de behandelend ambtenaar.

Hierna wordt u gewezen op één of meer aangelegenheden van formele aard, die van belang kunnen zijn voor de ontvankelijkheid. U dient voor een goed begrip het gehele bericht te lezen.

Formaliteiten

Bij het starten van een procedure moet een aantal formaliteiten in acht worden genomen. In dat verband wordt u op het volgende gewezen:

- U hebt geen gronden aangevoerd. U dient deze alsnog aan te voeren.

U hebt tot en met **25 september 2020** de gelegenheid om alsnog aan de voormelde formaliteit(en) te voldoen. Maakt u van deze gelegenheid geen gebruik, dan moet u ervan uitgaan dat niet-ontvankelijkverklaring zal volgen. Uw zaak wordt dan niet inhoudelijk behandeld.

Griffierecht

Voor de behandeling van bovenvermelde procedure bent u griffierecht verschuldigd. Het griffierecht bedraagt € 265,00.

Dit bedrag moet uiterlijk op **28 augustus 2020** zijn bijgeschreven op de rekening van de Raad van State of contant zijn betaald op het adres van de Raad van State. Maakt u het griffierecht over, let er dan op dat uw bank enkele dagen nodig kan hebben voor het bijschrijven van het griffierecht.

U kunt het bedrag overmaken op IBAN rekeningnummer **NL78 INGB 0705 0028 61** t.g.v. de Raad van State te Den Haag. U kunt het echter ook contant betalen op het adres van de Raad van State (Oranjestraat 15, Den Haag). Dit laatste is alleen mogelijk op werkdagen (maandag tot en met vrijdag) van 9.00 uur tot 16.00 uur. Bij het voldoen van het griffierecht dient u alle in de bijgevoegde factuur gevraagde gegevens te vermelden.

Als u meent het griffierecht niet te kunnen betalen, kunt u een beroep doen op 'betalingsonmacht'. Hiervoor gelden strenge criteria: het netto-inkomen van u en uw eventuele fiscale partner gezamenlijk is lager dan 90% van een bijstandsuitkering van een alleenstaande én u hebt beiden geen vermogen waaruit u het griffierecht kunt betalen. Als u aan deze criteria voldoet, dan meldt u dit zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen de gestelde termijn, schriftelijk. U vermeldt daarbij van zowel u als uw eventuele fiscale partner:

- de volledige naam en voornaam,
- de geboortedatum,
- de adresgegevens,
- het burgerservicenummer, dan wel de mededeling dat dit u niet is toegekend, en
- de samenstelling van uw huishouding.

Uw burgerservicenummer zal de Afdeling gebruiken om informatie op te vragen bij de raad voor rechtsbijstand. Houdt u ermee rekening dat als u al deze gegevens niet direct verstrekt, het beroep op betalingsonmacht wordt afgewezen.

Privacy

Wees er alert op welke privacygevoelige informatie u wenst te delen, want de Afdeling stuurt de van u ontvangen stukken door naar de andere partijen. Voor meer informatie gaat u naar www.raadvanstate.nl/privacyverklaring.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

Aan:

mr. B. de Haan en mr. J. Keur
Postbus 111
6800 AC ARNHEM

Betreft : R. van Dongen

FACTUUR

behorende bij brief van : 31 juli 2020
met kenmerk : 202004240/1/R1

Verschuldigd griffierecht : € 265,00

Totaal te voldoen : € 265,00

Het griffierecht moet uiterlijk op: **28 augustus 2020** zijn bijgeschreven op IBAN rekeningnummer **NL78 INGB 0705 0028 61** t.g.v. de Raad van State te Den Haag of contant zijn betaald op het adres van de Raad van State (Oranjestraat 15 te Den Haag). Dit laatste is alleen mogelijk op werkdagen (maandag tot en met vrijdag) van 9.00 tot 16.00 uur.

Bij betaling moet u de volgende gegevens vermelden:

202004240/1/R1 HSC
Betreft : R. van Dongen

Benodigde gegevens bij betaling buiten Nederland:

BIC/SWIFT INGBNL2A
Bank ING Bank N.V. Amsterdam

BIJLAGE 3

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

BouwAdviesPaul
De heer P. van den Bighelaar
Rietdekkersstraat 3
5331VT Kerkdriel

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 49 00
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Saida Sammar
Adviseur Vergunningverlening

T 06-52679010
saida.sammar@rws.nl

Ons kenmerk

RWS-2019/30291

Bijlage(n)

1

Datum verzending

16 AUG. 2019

Datum 15 augustus 2019

Onderwerp RWSZ2019-0001377; Waal; afwijzing van de door de heer Van Dongen aangevraagde vergunning op grond van de Waterwet voor de herbouw van de woning aan De kop 13 te Heerewaarden gelegen aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kmr. 921,500 in de gemeente Maasdriel.

Geachte heer Van den Bighelaar,

Hierbij zend ik u het besluit met een afwijzing van de door u namens de heer Van Dongen aangevraagde vergunning op grond van de Waterwet voor de herbouw van de woning aan De Kop 13 te Heerewaarden gelegen aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kmr. 921,500 in de gemeente Maasdriel.

Voor de inhoud van het besluit en de mogelijkheid tot het maken van bezwaar tegen dit besluit verwijs ik u naar de bijlage(n).

De raadsman van de heer Van Dongen, de heer J. Keur van Dirkzwager legal & tax, heeft reeds per mail verzocht om de bezwaarprocedure over te slaan en in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht. Ik merk op dat dit verzoek pas kan worden ingediend als de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift openstaat. Na ontvangst van dit besluit kan dit verzoek schriftelijk worden ingediend, gelijktijdig met het indienen van een bezwaarschrift.

Hebt u vragen over de behandeling van uw aanvraag dan kunt u contact opnemen met mevrouw S. Sammar, telefonisch bereikbaar onder 06-52679010.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
wnd hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

M. Witte

RWS ONGECLASSIFICEERD

RWS Oost-Nederland

Datum
15 augustus 2019

Een afschrift van deze vergunning is verzonden aan:

- Gemeente Maasdriel
- Omgevingsdienst Rivierenland;
- Waterschap Rivierenland;
- Dirkzwager legal & tax.

RWS ONGECLASSIFICEERD

RWS Oost-Nederland

Datum
15 augustus 2019

Een afschrift van deze vergunning is verzonden aan:

- Gemeente Maasdriel
- Omgevingsdienst Rivierenland;
- Waterschap Rivierenland;
- Dirkzwager legal & tax.

beschikking

Datum 15 augustus 2019
Nummer RWS- 2019/30291
Onderwerp RWSZ2019-00001377; Waal; afwijzing van de door de heer Van Dongen aangevraagde vergunning op grond van de Waterwet voor de herbouw van de woning aan De Kop 13 te Heerewaarden gelegen aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kmr. 921,500 in de gemeente Maasdriel

Inhoudsopgave

1. Aanhef	2
2. Besluit.....	3
3. Aanvraag	4
3.1 Algemeen	4
3.2 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd	4
3.3 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam waarin de handelingen plaatsvinden.....	4
4. Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer	6
4.1 Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van een rijkswaterstaatswerk	7
4.1.1 Regelgeving en beleid.....	7
4.1.2 Overwegingen ten aanzien van de beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (veiligheid en waterkwantiteit)	8
4.2 Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van de waterkering	13
5. Procedure	14
5.1 Algemeen	14
5.2 Voorbereiding in verband met samenloop van bevoegdheden.	17
6. Conclusie	18
7. Ondertekening	18
8. Mededelingen.....	19
Bijlage 1, Begripsbepalingen.....	21

1. Aanhef

Op 22 januari 2019 heeft Rijkswaterstaat een aanvraag om een vergunning op grond van de Waterwet ontvangen van de heer P. van den Bighelaar van BouwAdviesPaul namens de heer Van Dongen (de aanvrager) voor het slopen en herbouwen van de woning aan de Kop 13 te Heerewaarden.

De aanvraag betreft:

- 1.1 het gebruik maken van het rijkswaterstaatswerk de Waal of de daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen te weten het herbouwen en uitbreiden van een woning op het perceel De Kop 13 te Heerewaarden, aan linkeroever van de Waal nabij kmr 921.500, in de gemeente Maasdriel; en/of
- 1.2 het gebruik maken van de waterkering.

De aanvraag heeft betrekking op (een) handeling(en) ten aanzien waarvan meer dan één bestuursorgaan bevoegd is. Waterschap Rivierenland is het bevoegd gezag voor handelingen in de waterkering en Rijkswaterstaat Oost-Nederland is het bevoegd gezag voor werken in het rijkswaterstaatswerk de Waal. Conform artikel 6.17 Waterwet wordt de aanvraag in behandeling genomen door de minister van Infrastructuur en Waterstaat (de minister), die in dit geval het hoogste bevoegd gezag is. Het mede betrokken bestuursorgaan, Waterschap Rivierenland, is in de gelegenheid gesteld advies te geven met betrekking tot de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op handelingen in de waterkering.

Bij brief van 5 februari 2019, kenmerk RWS-2019/4418 is de ontvangst van de aanvraag bevestigd. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer RWSZ2019-00001377.

Bij brief van 18 maart 2019, kenmerk RWS-2019/10166 is de beslissingstermijn voor de behandeling van de aanvraag opgeschort tot uiterlijk 17 april 2019.

Op 26 maart 2019 is er een overleg geweest met de aanvrager over zijn aanvraag. Bij het overleg waren medewerkers van Rijkswaterstaat, medewerkers van Waterschap Rivierenland en een medewerker van de Omgevingsdienst Rivierenland aanwezig. Het doel van het gesprek was om te komen tot een vergunbaar ontwerp. Met instemming van de heer Van Dongen (de initiatiefnemer) is afgesproken om het ontwerp aan te passen en het gewijzigde ontwerp te zien als aanvullende gegevens.

De aanvrager is bij brief van 8 april 2019, kenmerk RWS-2019/12694

RWS INFORMATIE

**Rijkswaterstaat Oost
Nederland**

Datum
15 augustus 2019

Nummer
RWS- 2019/30291

schriftelijk op de hoogte gebracht van de voorlopige beoordeling van de aanvraag waarbij de aanvrager in de gelegenheid is gesteld om het ontwerp aan te passen. Ook is medegedeeld dat op grond van artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) de aanvraag na ontvangst van de ontwerpwijziging weer in behandeling kan worden genomen. De aanvrager is in de gelegenheid gesteld om het gewijzigde ontwerp voor 1 juni 2019 aan te leveren.

Op 27 mei 2019 heeft Rijkswaterstaat zowel een brief van de raadsman van de initiatiefnemer als een gering gewijzigd ontwerp ontvangen. Deze brief met bijlagen is aangemerkt als aanvullende gegevens op de aanvraag en gezien als zienswijze conform artikel 4:8 Awb. In de brief wordt expliciet gevraagd een beslissing te nemen op de aanvraag.

De aanvraag omvat na aanvulling de volgende stukken:

- Aanvraagformulier;
- Huidige staat te slopen woonhuis, structuurontwerp, werknr 1602 1t/m 10;
- Tekening Bestaande hoogten maaiveld;
- Toelichting aanvraag, Handreiking bij de aanvraag om watervergunning;
- Bestektekening, werknummer 201800 bladnummer B-01 tm B-04;
- Tekening bepaling inhoud t.b.v. RWS
- Aanvullende gegevens; Brief van Dirkzwager legal & tax te Arnhem dd. 27 mei 2019, dossiernummer 5061378; bijlage 1, Brief d.d. 8 april 2019 van RWS aan BouwAdviesPaul; bijlage 2, Bouwtekeningen aanpassing bouwplan (opheffing doorkruising legger profiel); bijlage 3; Handreiking BGR-illustratie rivierbed met buitenkruinlijn als begrenzing.

2. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de keur van Waterschap Rivierenland 2014, de Algemene wet bestuursrecht en de hieronder vermelde overwegingen besluit de minister van Infrastructuur en Waterstaat als volgt:

- I. De gevraagde vergunning in zijn geheel te weigeren.

Voor een toelichting op de in dit besluit vermelde begrippen wordt verwezen naar bijlage 1 van dit besluit.

3. Aanvraag

3.1 Algemeen

De aanvrager wil zijn huis slopen, herbouwen en uitbreiden in oppervlakte en volume.

Eerder verleende vergunning

Bij beschikking van 31 januari 2013, nummer RWS-2013/5880 heeft de minister aan de vorige eigenaar een vergunning op grond van de Waterwet verleend voor het vervangen van een bestaande woning met een uitbreiding van ten hoogste tien procent. Deze vergunning met de verkregen rechten gaan op grond van artikel 6.24 Waterwet over naar de huidige eigenaar (rechtsopvolger). De bestaande woning is nog steeds aanwezig.

3.2 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De aanvraag betreft het herbouwen en uitbreiden van een woning op het adres De Kop 13 te Heerewaarden in de gemeente Maasdriel. De aanvrager wil een andere, grotere woning bouwen dan waarvoor reeds op 31 januari 2013 een watervergunning is verleend.

3.3 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam waarin de handelingen plaatsvinden

De activiteit vindt plaats in het (KRW-)waterlichaam de Boven-Rijn, Waal nabij kmr 921.500 aan de linkeroever. Het waterlichaam de Boven-Rijn, Waal behoort tot de categorie rivieren van het watertype 'langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei' en wordt aangemerkt als een sterk veranderend KRW-waterlichaam.

De functies van de Rijkswateren zijn nader uitgewerkt in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW) 2016-2021. Het BPRW maakt onderscheid tussen basisfuncties en maatschappelijke gebruiksfuncties. Voor de basisfuncties (veiligheid, voldoende water en schoon & gezond water) is uitgangspunt om te voldoen aan de wettelijk vastgestelde eisen en doelstellingen. Daarmee ontstaan ook gunstige condities voor de gebruiksfuncties. Voor de functies drinkwater, natuur, schelpdierwater en zwemwater gelden aanvullend op de basiskwaliteit wettelijke eisen voor de waterkwaliteit en/of het gebruik van de betreffende gebieden die voortvloeien uit Europese verplichtingen.

Het BPRW 2016-2021 uitgewerkt in vier watersystemen, zijn gebaseerd op data en studies die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd. Achtergrondinformatie hierover is te vinden in de brondocumenten. Voor ieder

waterlichaam - bijvoorbeeld een rivier, kanaal of meer - is een brondocument opgesteld. Daarin staan vermeld: de statustoekenning, de beoordeling van de huidige situatie, de afgewezen en voorgenomen maatregelen ter verbetering van ecologische en chemische waterkwaliteit, eventuele fasering in de uitvoering, de doelstellingen voor water en natuur, en de monitoring.

Binnen het oppervlaktewaterlichaam de Boven-Rijn, Waal zijn de navolgende functies en beschermde gebieden aangewezen:

Drinkwater

In het waterlichaam de Boven-Rijn, Waal liggen geen innamepunten voor directe winning van drinkwater.

Scheepvaart

In het waterlichaam de Boven-rijn, Waal vindt scheepvaartverkeer plaats.

Vis en Schelpdierwater

De Boven-Rijn, Waal heeft geen functie als schelpdierwater.

Zwemwater

Binnen het waterlichaam de Boven-rijn, Waal liggen de volgende 3 officiële zwemlocaties:

- De Bijland (gemeente Zevenaar);
- Bisonbaai midden (Gemeente Ubbergen);
- Bisonbaai Oost (Gemeente Ubbergen);
- Bemmelse Waard (Gemeente Bommel).

Natura 2000

In het waterlichaam de Boven-Rijn, Waal zijn op grond van de Wet natuurbescherming de uiterwaarden grotendeels aangewezen als vogelrichtlijngebied en deels habitatrichtlijngebied. In het Natura 2000 beheerplan zullen doelen en maatregelen worden vastgesteld.

Ecologische toestand

De belangrijkste knelpunten voor de goede ecologische toestand (GET) van de Boven-Rijn, Waal doen zich voor ten aanzien van de vissen.

4. Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer

De Waterwet (Wtw) omschrijft in artikel 6.21 in samenhang met 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In artikel 2.1 Wtw zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a) voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b) in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c) de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

Hieronder volgt een beschrijving van het beleid waarmee bij het beoordelen van de vergunningaanvraag rekening is gehouden.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag richt het bevoegd gezag zich volgens het toetsingskader op de effecten van het initiatief op voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen

Aan de hand van het in dit hoofdstuk beschreven toetsingskader volgt hieronder de toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer.

4.1 Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van een rijkswaterstaatswerk

4.1.1 Regelgeving en beleid

Artikel 6.5 onder c Waterwet

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan voor Rijkswateren en, met het oog op internationale verplichtingen of bovenregionale belangen, voor regionale wateren worden bepaald dat het verboden is zonder vergunning van Onze Minister, onderscheidenlijk het bestuur van het waterschap gebruik te maken van een waterstaatswerk of een daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

Artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit

Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister als bedoeld in artikel 6.5 van de wet gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of een bijbehorend kunstwerk in beheer bij het Rijk, niet zijnde de Noordzee, door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:

- a. werken te maken of te behouden,
- b. vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

De hoofdlijnen van het nationale waterbeleid ten aanzien van veiligheid en het doelmatig gebruik van waterstaatswerken en de manier waarop daarbij rekening moet worden gehouden met de ecologische doelstellingen die gelden voor KRW-waterlichamen zijn vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP), planperiode 2016-2021.

Een nadere uitwerking en onderbouwing van de beleidskeuzes en de realisatie op het gebied van waterveiligheid vindt plaats in de Beleidsnota Waterveiligheid. Specifieke eisen ten aanzien van het veilig en doelmatig gebruik van rijkswaterstaatwerken en/of bijbehorende beschermingszones zijn uitgewerkt in de Beleidslijn Grote Rivieren, de Beleidslijn Kust en het Beleidskader IJsselmeergebied.

Het Beheer- en ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021 (Bprw) vertaalt het NWP dit beleid door naar het beheer van de Rijkswateren, met een onderverdeling naar functie en naar watersysteem. Bovendien bevat het Bprw 2016-2021 een toetsingskader voor individuele besluiten, dat wordt gebruikt bij het toetsen en beoordelen van vergunningen voor het gebruik van waterstaatswerken. Hierin is vastgelegd op welke manier deze aanvragen getoetst worden aan de ecologische

doelstellingen die op grond van het Bprw 2016-2021 gelden voor KRW-waterlichamen.

Om overstromingen in het rivierengebied te voorkomen is behalve een netwerk van functionerende keringen ook een goede afvoer van water, sediment en ijs via de rivieren naar zee nodig. Obstakels en natuurlijke begroeiing in het rivierbed vertragen de afvoer en veroorzaken een verhoging van de waterstand. Actief beheer van het winterbed is nodig om deze opstuwing te beperken. Daarnaast worden activiteiten in en gebruik van het winterbed gereguleerd.

De toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren is beoordeeld aan de hand van het afwegingskader dat is opgenomen in de Beleidslijn Grote Rivieren (BGR) en de bijbehorende Beleidsregels grote rivieren (de Beleidsregels). Doelstelling van de BGR en de Beleidsregels is de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. De Beleidsregels zijn van toepassing op alle nieuwe activiteiten (waaronder wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed van de Waal.

De Beleidsregels berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit.

In de Handreiking grote rivieren -geactualiseerde versie 2019- (de Handreiking) wordt een uitgebreide toelichting op de Beleidsregels gegeven die als handvat dient voor de uitvoeringspraktijk.

4.1.2 Overwegingen ten aanzien van de beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (veiligheid en waterkwantiteit)

Bij de behandeling van voorliggende aanvraag wordt getoetst aan de doelstellingen uit artikel 2.1 van de Waterwet die verder zijn uitgewerkt in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021 (BPRW) en bijbehorende documenten. De invulling van de basisfuncties veiligheid, voldoende, schoon en (ecologisch) gezond water in het BPRW dienen ter voorkoming van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste:

- Om overstromingen in het rivierengebied te voorkomen is behalve een netwerk van functionerende keringen ook een goede afvoer van water, sediment en ijs via de rivieren naar zee nodig. Het dynamisch handhaven van de basiskustlijn en op peil houden van het zandvolume van het kustfundament met zandsuppleties voorkomen erosie van de kust en dragen bij aan het voorkomen van overstromingen vanuit de Noordzee. Het beleid m.b.t. de bescherming van deze waterstaatkundige belangen is uitgewerkt in de Beleidslijn Grote Rivieren, de Beleidslijn Kust en het Beleidskader IJsselmeergebied.

Voldoende water, niet te veel én niet te weinig, is cruciaal voor het goed functioneren van Nederland. De grote rivieren en het IJsselmeer staan daarbij centraal. Het

waterbeheer is er op gericht om wateroverlast, watertekort, droogte en verzilting te voorkomen en nadelige gevolgen te beperken. Wateroverlast, waarmee de persoonlijke veiligheid van mensen in gevaar komt, wordt aangepakt binnen het waterveiligheidsbeleid

De Beleidsregels bieden een systematische aanpak om stap voor stap de afwegingsgronden en de rivierkundige voorwaarden voor ruimtelijke initiatieven in het rivierbed te kunnen bepalen ten behoeve van de beoordeling van activiteiten/ingrepen. De systematische aanpak kan worden onderverdeeld in drie afwegingskaders, te weten:

1. eenmalige uitbreiding, tijdelijke activiteiten of overige activiteiten van rivierkundig ondergeschikt belang (artikel 3 van de Beleidsregels);
2. activiteiten in het gedeelte van het rivierbed waarop het bergend regime (artikel 4 van de Beleidsregels) van toepassing is;
3. activiteiten in het gedeelte van het rivierbed, waarop het stroomvoerend regime van toepassing is (artikelen 5 en 6 van de Beleidsregels).

Ad 1. Artikel 3 Beleidsregels: In het rivierbed wordt, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels), vergunning verleend voor:

- a. een éénmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent van de bestaande bebouwing;
- b. het slopen en vervangen van bebouwing door bebouwing van gelijke omvang;
- c. tijdelijke activiteiten, anders dan bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, onderdeel b, van de Waterregeling; of
- d. overige activiteiten die naar aard en omvang vergelijkbaar zijn met activiteiten van ondergeschikt belang als bedoeld in artikel 6.11, eerste lid van de Waterregeling.

De aanvraag betreft het herbouwen en uitbreiden van een bestaande woning. Het is mogelijk om bebouwing die aanwezig was op het moment van inwerkingtreding van de Beleidslijn eenmalig met 10% uit te breiden. Een toelichting op de berekening van de 10% staat beschreven in bijlage 2 van de Handreiking (hier weergegeven voor zover van toepassing):

- De referentiesituatie is 12 mei 1997.
- Er mag 10% van het volume worden uitgebreid waarbij het bebouwd oppervlak tegelijkertijd niet mag toenemen met meer dan 10%.
- De oppervlakte en het volume van de bouwwerken van dezelfde functie en dezelfde eigenaar kunnen worden opgeteld, waarbij dan tot 10% van het totaal mag worden uitgebreid.
- In delen van het rivierbed die grenzen aan hoge gronden of waar gebieden aanwezig zijn die zijn vrijgesteld van vergunningplicht, komt de situatie voor dat percelen gedeeltelijk binnen en gedeeltelijk buiten de begrenzing

van het rivierbed, zoals weergegeven in bijlage IV van de Waterregeling, liggen. Bebouwing die gelegen is buiten het rivierbed, of binnen het gebied dat is vrijgesteld van de vergunningplicht, telt niet mee bij de bepaling van de 10% uitbreidingsmogelijkheid.

- Het rivierbed is niet in verticale richting begrensd door het maaiveld of de waterstand bij extreem hoog water. Het totale volume van de bebouwing (inclusief het volume onder maaiveld of boven de waterstand bij extreem hoogwater) telt mee bij de bepaling van de 10% uitbreidingsmogelijkheid.

Op het betreffende perceel is de volgende bebouwing (sinds 12 mei 1997) aanwezig, waarbij de 10% berekening is toegepast:

Gebouw		Huidige situatie m2	Huidige situatie m3
1	Uitbouw	46,77 m ²	149,66 m ³
2	Kelder;		88,03 m ³
3	Portaal	7,95 m ²	20,10 m ³
4	Dijkwoning	106,76 m ²	461,06 m ³
5	Kelder		15,72 m ³
6	aanbouw noordoost	19,24 m ²	48,25 m ³
7	aanbouw zuidwest	13,60 m ²	30,23 m ³
	Totaal	194,32 m ²	813,05 m ³
	Plus 10%	213,75 m²	894,36 m³
8	Schuur	58,26 m ² 10% 5,83 m²	333,99 m ³ 10% 33,40 m³
9	Schuur op de dijk	14 m ² 10% 1,4 m²	28 m ³ 10% 2,8 m³

De initiatiefnemer wil de gebouwen 1 tot met 7 vervangen door een nieuwe woning; de twee schuren blijven staan. Na uitbreiding van de woning mag het totale omvang van de nieuwe woning niet groter zijn dan **220,98 m²** en **930,56 m³**. Met initiatiefnemer is afgesproken dat voor de nieuwe woning de 10% uitbreidingsmogelijkheid van de schuren (nr. 8 en nr. 9) gebruikt mag worden ten behoeve van de nieuwe woning.

Na wijziging ontwerp en aanvulling op de aanvraag 2019 heeft de gewenste herbouw van de woning inclusief de uitbreiding een totale oppervlakte van **219,20 m²** met een totale inhoud van **1401,30 m³**.

Uit de toelichting en de tekeningen van de aanvraag blijkt dat de kubieke meters van het deel van de nieuwe woning dat boven de hoogte van de primaire waterkering (buitenkruinlijn) uitkomt, niet is meegerekend bij de inhoudsbepaling (in kubieke meters) van de nieuwe woning. De reden hiervoor is dat de aanvrager de berekening van de 10% anders heeft ingevuld: 'het rivierbed/het vergunningplichtige gebied aan de bovenzijde dient te worden beschouwd als te zijn begrensd door de verbindingslijn tussen de buitenkruinlijnen van twee tegenover elkaar

liggende primaire wateringen' Onder het kopje procedure "5" wordt hier verder op ingegaan.

Omdat de gewenste uitbreiding derhalve groter is dan de onder artikel 3, onder a toegestane uitbreiding van 10% kan deze daardoor niet onder artikel 3 vallen. Het herbouwen en uitbreiden van de woning is ook geen activiteit die kan worden geschaard onder de andere onderdelen van artikel 3 (b t/m d). Uitbreidingen groter dan 10% kunnen alleen worden vergund via artikel 4 t/m 6 van de Beleidsregels en bijbehorende voorwaarden.

Ad 2. Bergend regime (Artikel 4 Beleidsregels).

Voor activiteiten in het gedeelte van het rivierbed waarop het bergend regime van toepassing is, wordt, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels), vergunning verleend.

Uit de bij de Beleidsregels behorende detailkaarten blijkt dat op het gedeelte van het rivierbed waarvoor vergunning wordt aangevraagd, het stroomvoerend regime van toepassing is. Artikel 4 van de Beleidsregels is derhalve niet van toepassing. In verband daarmee is het afwegingskader met betrekking tot het stroomvoerend regime van toepassing.

Ad 3. Stroomvoerend regime.

Riviergebonden activiteiten stroomvoerend regime (artikel 5 van de Beleidsregels). Voor de navolgende riviergebonden activiteiten in het gedeelte van het rivierbed, waarop het stroomvoerend regime van toepassing is, wordt, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels), vergunning verleend voor:

- a. de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b. de realisatie van voorzieningen voor betere en veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- c. de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d. de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- e. de aanleg of wijziging van scheepswerven en specifiek daaraan verbonden bedrijfsactiviteiten;
- f. de realisatie of verbetering van natuur;
- g. de verbetering van de waterkwaliteit;
- h. de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken
- i. de realisatie van voorzieningen, die onlosmakelijk met de waterrecreatie of extensieve uiterwaardrecreatie zijn verbonden;
- j. de winning van oppervlaktedelfstoffen.
- k. de realisatie van voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het agrarisch, landschappelijk of daarmee vergelijkbaar beheer van het winterbed;

- l. het behoud of herstel van cultuurhistorische landschapselementen; of
- m. de realisatie van voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het behoud van bekende of te verwachten archeologische monumenten.

Het herbouwen en uitbreiden van een woning is geen riviergebonden activiteit zoals genoemd onder artikel 5 van de Beleidsregels .

Voor niet-riviergebonden activiteiten in het gedeelte van het rivierbed, waarop het stroomvoerend regime van toepassing is (artikel 6 van de Beleidsregels), wordt geen vergunning verleend, tenzij, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels), sprake is van:

- a. een groot openbaar belang en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- b. (of) een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- c. (verduurzaming van de energievoorziening van bestaande activiteiten in het rivierbed;
- d. op wekking van zonne- of windenergie en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd; of
- e. activiteiten die per saldo meer ruimte voor de rivier opleveren op een rivierkundig gezien aanvaardbare locatie.

Gezien de aard van het werk is er geen aanleiding om aan te nemen dat er in dit geval sprake is van een groot openbaar belang, zoals bedoeld in artikel 6a van de Beleidsregels. Bovendien is er geen sprake van een grondgebonden agrarisch bedrijf, zodat de activiteit niet valt onder artikel 6b van de Beleidsregels. Evenmin is er sprake van verduurzaming van energievoorziening van bestaande activiteiten of opwekking van zonne- of windenergie zoals bedoeld in artikel 6c en 6d van de Beleidsregels. Tevens is geen sprake van een activiteit, die per saldo meer ruimte voor de rivier oplevert op een rivierkundig gezien aanvaardbare locatie, zoals bedoeld in artikel 6e van de Beleidsregels.

Resumerend wordt vastgesteld dat geen van bovenbedoelde criteria van toepassing is en dat de aangevraagde uitbreiding van de woning in strijd is met de Beleidsregels en dus niet vergunbaar is. Toetsing aan de andere doelstellingen van de Waterwet, zoals bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen is daarom niet meer aan de orde.

Tevens is niet gebleken dat er in dit geval sprake is van bijzondere omstandigheden, zwaarwegende maatschappelijke belangen alsmede plaatsgebondenheid, waardoor van de Beleidsregels zou moeten worden afgeweken.

4.2 Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van de waterkering**Datum**
15 augustus 2019

De aanvraag (inclusief gewijzigde ontwerp) is getoetst aan de doelstellingen van de Keur Waterschap Rivierenland 2014.

Nummer
RWS- 2019/30291*Overwegingen.*

- De aanvraag (inclusief gewijzigde ontwerp) is getoetst aan de algemene toetsingscriteria van de Beleidsregels behorende bij de Keur Waterschap Rivierenland 2014 en aan waterhuishoudkundige uitgangspunten.

In het ontwerp van 22 januari 2019 doorsneed de geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning het leggerprofiel van de zomerdijk. Het leggerprofiel is het profiel dat minimaal aanwezig moet zijn om de functie van de waterkering te garanderen. Doorsnijding van dit profiel is dan ook niet toegestaan en een reden om de watervergunning te weigeren. In het gewijzigde ontwerp aangevuld op 27 mei 2019 is er geen sprake van een doorsnijding van het leggerprofiel.

Op 12 juni 2019 heeft het Waterschap Rivierenland telefonisch aangegeven dat gelet op het gewijzigde ontwerp op grond van de Keur van het Waterschap Rivierenland 2014, er een positieve beoordeling uit voort is gekomen.

Conclusie

De aanvraag (inclusief gewijzigde ontwerp) is getoetst aan de algemene toetsingscriteria van de Beleidsregels behorende bij de Keur Waterschap Rivierenland 2014 en aan waterhuishoudkundige uitgangspunten. Uit de toetsing blijkt dat de aanvraag voldoet aan de toetsingscriteria. Hoewel het Waterschap heeft geoordeeld dat het gewijzigd ontwerp voldoet aan de Keur, is deze toetsing vanwege de reeds vastgestelde strijd met de Beleidsregels grote rivieren niet meer aan de orde.

5. Procedure

5.1 Algemeen

De voorbereiding van de beschikking op grond van de Waterwet heeft conform het gestelde in afdeling 4.1.2 van de Awb plaatsgevonden.

De aanvrager is per brief van 8 april 2019 in de gelegenheid gesteld om voordat zijn aanvraag wordt afgewezen, de aanvraag aan te passen, zodat deze vergunbaar zou zijn.

Bij brief van 27 mei 2019 heeft de raadsman van de initiatiefnemer alvorens de formele besluitvorming heeft plaatsgevonden, de volgende punten ingediend. Deze brief wordt gezien als een zienswijze op grond van artikel 4:8 Awb: voordat een aanvraag wordt afgewezen wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen. De punten worden voorzien van een reactie.

Procedurele punten:

1. Er mag in dit geval geen gebruik gemaakt worden van de bevoegdheid om de aanvraag buiten behandeling te stellen. Een besluit daartoe is slechts toegestaan als er sprake is van een onvolledige of ongenoegzame aanvraag als bedoeld in artikel 4:5 lid 1 van de Awb.

Reactie:

Het klopt dat de aanvraag voldoet aan de indieningsvereisten en voldoende gegevens bevat om te kunnen beschikken. In deze beschikking wordt beslist op de vergunningsaanvraag.

Inhoudelijke punten:

2. Initiatiefnemer bestrijdt het standpunt dat, indien de geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning de zomerdijk doorsnijdt, het een weigeringsgrond is. De initiatiefnemer betwist dat de uiterst geringe doorsnijding van het leggerprofiel de conclusie rechtvaardigt dat de functie van de waterkering niet meer kan worden gegarandeerd.

Reactie:

Het leggerprofiel is het profiel wat minimaal aanwezig moet zijn om de functie van de waterkering te garanderen. Doorsnijding van dit profiel is dan ook niet toegestaan. In het gewijzigde ontwerp is er geen sprake meer van doorsnijding van het profiel.

3. Het nieuwe bouwplan voldoet aan aanvullende voorwaarden zoals omschreven in artikel 7 van de Beleidsregels grote rivieren. Rijkswaterstaat heeft ter zake van de aanvraag ook niet aan de initiatiefnemer medegedeeld dat er wel rivierkundige beletsels zijn. In de eerder verleende watervergunning is vastgesteld dat de doelstellingen van de Beleidslijn geen beletsel vormen voor een herbouw van de woning aan de Kop 13.

Reactie:

De eerder verleende watervergunning omvat rechten waar de rechtsopvolger gebruik van kan maken. In betreffende vergunning is vergunning verleend voor een uitbreiding van 10% ten opzichte van de bestaande bebouwing voor 1997, waarbij tevens werd voldaan aan de algemene voorwaarden van artikel 7 van de Beleidsregels. Voordat echter wordt toegekomen aan de algemene voorwaarden van artikel 7 van de Beleidsregels vindt eerst een beleidsmatige afweging plaats volgens de artikelen 3 t/m 6 van de Beleidsregels. Omdat de beleidsmatige toetsing negatief is uitgevallen wordt niet toegekomen aan verdere toetsing aan artikel 7 van de Beleidsregels.

4. De initiatiefnemer is van oordeel dat hij de inhoud van de nieuwe woning op een juiste wijze heeft berekend. De initiatiefnemer geeft aan dat vanuit de systematiek van de Waterwet, de Beleidsregels en de Handreiking volgt dat de kubieke meters van de nieuwe woning die boven de buitenkruinlijn zijn gelegen, buiten het rivierbed liggen en dus niet hoeven te worden meegeteld bij de berekening van de inhoud. De initiatiefnemer wijst naar bijlage 1 van de Handreiking waarin de toepassing van de 10% is verduidelijkt. Te weten het uitgangspunt dat bebouwing in uitzonderingsgebied of buiten het rivierbed niet meetelt voor het berekenen van de 10%. Er wordt dus alleen gerekend met de bebouwing in het vergunningplichtige gebied.

Reactie:

De uitleg waarnaar wordt verwezen betreft de situatie waarbij langs het onbedijkte gebied (de Maas) de percelen op de rand van het rivierbed en of contourgebied liggen en dat in die situatie de bebouwing op dat soort percelen niet meetellen voor de berekening van de 10% regeling van een gebouw in een vergunningsplichtig gebied. Deze situatie is hier niet van toepassing. Daarnaast kent de Handreiking in bijlage 2 een verduidelijking over de begrenzing van het rivierbed en de berekening van de 10%: het laatste puntje beschrijft dat het rivierbed *"niet in verticale richting is begrensd (...)* het totale volume van de bebouwing (...) telt mee bij de berekening van de 10% uitbreidingsmogelijkheid". Deze verduidelijking van de berekening is expliciet opgenomen in de geactualiseerde versie van de Handreiking (15 juli 2019).

5. De initiatiefnemer geeft aan dat de 10%- regel verkeerd wordt toegepast. Hij geeft dat aan dat de kubieke meters van de nieuwe woning die boven de buitenkruinlijn zijn gelegen, buiten het rivierbed liggen niet mee mogen worden geteld in de 10% berekening. Daarbij geeft de initiatiefnemer aan dat de begrippen rivierbed, oppervlaktewaterlichaam en buitenkruinlijn met elkaar samenhangen met een verwijzing naar de definitie van het begrip 'oppervlaktewaterlichaam': een samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water met de daarin aanwezige stoffen. Omdat boven de primaire waterkeringen en dus boven de buitenkruinlijn geen sprake kan van zijn van een stabiele watermassa, hangt alles boven de buitenkruinlijn ook niet meer samen met de rivierbodem en oevers. De buitenkruinlijn is een begrenzing in de hoogte waarbij wordt uitgegaan van een driedimensionale benadering. Boven de buitenkruinlijn kan dus niet meer worden gesproken van een rivierbed. Verwezen wordt naar een afbeelding/schematische weergave van het rivierbed op pagina 9 van de Handreiking. Ook de uitspraak van de Raad van State inzake Hartenaasje bestrijdt de hoogtebegrenzing van het rivierbed niet omdat de rechter geen oordeel heeft gegeven over of een deel van het volume dat zich boven de buitenkruinlijn bevindt tot het herbouwwolume behoort. De initiatiefnemer betwist het standpunt dat de bepaling van het rivierbed op de kaarten van de Waterregeling zijn gebaseerd.

Reactie:

De kaarten bij de Waterregeling regelen de geografische begrenzingen van het oppervlaktewaterlichaam waar**bin**nen het Rijk beheerder is. Deze geografische begrenzingen van het oppervlaktewaterlichaam vallen ook samen met de grenzen van het rivierbed: zie artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet en artikel 1, onder b van de Beleidsregels waarin wordt verstaan onder rivierbed: de oppervlakte begrensd ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet. De begrenzing, waarbij wordt verwezen naar de buitenkruinlijn van de primaire waterkering is *een begrenzing in oppervlakte*, bedoeld om aan te geven tussen welke geometrische lijnen het rivierbed begrensd is. De verwijzing naar een afbeelding van het rivierbed met een illustratie hoe de buitenkruinlijn wordt bepaald (afkomstig uit een oude versie van de Handreiking) moet ook in dit licht worden gezien. Niet uit de omschrijving van de buitenkruinlijn of uit de afbeelding uit de oude Handreiking valt af te leiden dat ook sprake is van een begrenzing in volume, waarbij boven een bepaalde hoogte (buitenkruinlijn) geen sprake meer is van een rivierbed.

Een begrenzing op het niveau van de buitenkruinlijn past ook niet bij de doelstelling van de BGR namelijk de beschikbare afvoer en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren behouden en ontwikkelingen tegengaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk te maken. Om niet alles op slot te zetten en bestaande bebouwingen te respecteren is het beleid dat een uitbreiding van maximaal 10% van bestaande bebouwing voor 1997 is toegestaan. Deze 10% heeft betrekking op zowel oppervlakte als volume, met het

oog op de uitvoerbaarheid van mogelijke dijkverzwaring en/of rivierverruiming in de toekomst. Zie verder de reactie op punt 4 waarbij de 10% rekenregel is toegelicht. In de uitspraak inzake Hartenaasje leest de minister een bevestiging van de rechter dat in deze casus (vervanging van bestaande bebouwing door een kantoorgebouw met zes verdiepingen) op een juiste wijze invulling is gegeven aan de volumeberekening (niet meer dan 10%) zoals bedoeld in de Handreiking, waarbij bij de volumeberekening geen begrenzing in hoogte is aangebracht.

5.2 Voorbereiding in verband met samenloop van bevoegdheden.

Adviesrecht

De vergunningaanvraag heeft betrekking op het herbouwen en uitbreiden van een woning. Het Waterschap Rivierenland is als mede betrokken bestuursorgaan conform artikel 6.17, derde lid, van de Waterwet in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de aanvraag.

Vanuit het beheer van de waterkering is er geen bezwaar tegen het herbouwen en uitbreiden van de woning conform gewijzigde ontwerp. Echter het herbouwen en uitbreiden van de woning, zoals aangegeven in paragraaf 4.1.2 is in strijd met de doelstelling vanuit het waterbeheer, specifiek de doelstelling zoals opgenomen in artikel 2.1, eerste lid onder a van de Waterwet. Gezien het vorenstaande kan er geen vergunning worden verleend.

Datum
15 augustus 2019

Nummer
RWS- 2019/30291

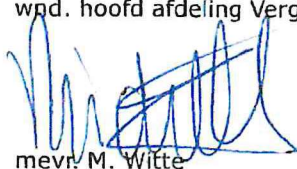
6. Conclusie

De vergunning moet worden geweigerd omdat de doelstellingen van het waterbeheer, zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

Aan deze te behartigen belangen wordt een zwaarder gewicht toegekend dan aan de individuele belangen van aanvrager. Tevens is niet gebleken dat er in dit geval sprake is van bijzondere omstandigheden, zwaarwegende maatschappelijke belangen alsmede plaatsgebondenheid, waardoor voor de aanvrager onevenredige gevolgen zouden ontstaan. De onderhavige aanvraag moet derhalve worden afgewezen.

7. Ondertekening

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
wpd. hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

mevr. M. Witte

8. Mededelingen

Voor meer informatie over dit besluit kunt u terecht bij de in dit besluit genoemde contactpersoon. De contactgegevens staan in de begeleidende brief bij dit besluit. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het besluit met u doornemen.

Om te bepalen of u meer informatie wilt, kunnen de volgende vragen en aandachtspunten u helpen:

- Is de inhoud van het besluit duidelijk en is helder wat het concreet voor u betekent?
- Kunt u beoordelen of het besluit inhoudelijk juist is of niet? Of heeft u behoefte aan een toelichting?
- Kloppen de gegevens over u in het besluit en heeft u alle gegevens verstrekt?

Ook wanneer u andere vragen heeft over het besluit of de procedure kunt u contact opnemen.

Bent u het niet eens met dit besluit?

Dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken. U moet hiervoor wel belanghebbende bij het besluit zijn.

De volgende vragen en aandachtspunten kunnen u helpen bij het maken van bezwaar:

- Wat zijn de redenen dat u het met het besluit niet eens bent?
- Welk doel wilt u met uw bezwaar tegen het besluit bereiken? Wat verwacht u van Rijkswaterstaat?
- Is het u voldoende duidelijk wat een bezwaarprocedure inhoudt en weet u of u met een bezwaar uw doel kunt bereiken? Kunt u uw doel op een andere, wellicht eenvoudigere wijze bereiken?

Wanneer u vragen heeft of wanneer u zich afvraagt of het indienen van een bezwaarschrift voor u de geschikte aanpak is, kunt u ook hiervoor contact opnemen met de bij het besluit vermelde contactpersoon. De contactpersoon kan met u overleggen over de te volgen procedure en u informeren over andere mogelijkheden die Rijkswaterstaat u eventueel biedt om tot een oplossing te komen.

Hoe maakt u bezwaar?

Om bezwaar te maken moet u, binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen. U kunt uw bezwaarschrift sturen naar de minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland, afdeling Werkenpakket, postbus 2232, 3500 GE Utrecht.

In het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende staan:

- uw naam en adres, en liefst ook uw telefoonnummer;

RWS INFORMATIE

- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (bijvoorbeeld door de datum en het kenmerk van het besluit te vermelden of door een kopie mee te sturen);
- de reden waarom u bezwaar maakt;
- de datum en uw handtekening.

**Rijkswaterstaat Oost
Nederland****Datum**
15 augustus 2019**Nummer**
RWS- 2019/30291

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Dit doet u door de Voorzieningenrechter van de rechtbank in het gebied waar u woont te vragen een voorlopige voorziening te treffen. Indien u niet zelf, maar namens een bedrijf of organisatie een voorlopige voorziening aanvraagt kunt u een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank in het gebied waar het bedrijf of de organisatie is ingeschreven.

De rechtbank zal daarvoor griffierecht in rekening brengen.

Rechtstreeks beroep

De indiener van een bezwaarschrift kan in zijn bezwaarschrift verzoeken om in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

1. Gemeente Maasdriel;
2. Waterschap Rivierenland;
3. Omgevingsdienst Rivierenland.

Bijlage 1, Begripsbepalingen

Behorende bij het besluit van de minister van Infrastructuur en Waterstaat van heden, nr. RWS-2019/30291.

In dit besluit wordt verstaan onder:

1. 'Aanvraag': De aan dit besluit ten grondslag liggende aanvraag is op 22 januari 2018 binnengekomen bij Rijkswaterstaat Oost-Nederland en geregistreerd onder nummer RWSZ2019-00001377, aangevuld op d.d. 27 mei 2019;
2. 'Afdeling handhaving': de afdeling Handhaving van Rijkswaterstaat Oost-Nederland, postbus 2232, 3500 GE Utrecht;
3. 'Bprw 2016-2021': het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021, zoals dat op 17 december 2015 in werking is getreden (te downloaden van www.rijkswaterstaat.nl)
4. 'Bevoegd gezag': de hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat (p.a. Rijkswaterstaat Oost-Nederland, postbus 2232, 3500 GE Utrecht);
5. 'Kaderrichtlijn Water (KRW)': richtlijn 2000/60/EG van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
6. 'KRW-waterlichaam': volgens artikel 2, lid 10, van de richtlijn 2000/60/EG is een KRW-waterlichaam een te onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater;
7. 'Oppervlaktewaterlichaam': samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de Wtw, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
8. 'Waterbeheerder': de minister van Infrastructuur en Waterstaat, per adres de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Oost-Nederland, postbus 2232, 3500 GE Utrecht;
9. 'Waterkeringbeheerder': Waterschap Rivierenland, postbus 500, 4000 AN Tiel;
10. 'Beleidsregels grote rivieren': gepubliceerd in de Staatscourant van 12 juli 2006, nr. 133 en laatst gewijzigd bij besluit van 25 juni 2018, Staatscourant 2018, nr. 36070 met als doelstelling de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan, die de mogelijkheid tot rivierversmalling door verbreding en verlaging nu en in de toekomst onmogelijk maken.

BIJLAGE 4

AANTEKENEN

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland, afdeling Werkenpakket
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT

Tevens per e-mail: saida.sammar@rws.nl en per fax: 088 - 797 49 04

Datum	27 september 2019
Van	mr. B. de Haan en mr. J. Keur, advocaten
Inzake	Bezwaar tegen weigering watervergunning
Dossiernummer	5061378
Uw referentie	RWS-2019/30291
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	dehaan@dirkzwager.nl ; keur@dirkzwager.nl

– BEZWAARSCHRIFT –

Geachte Minister,

Namens cliënt, de heer R. van Dongen wonende aan De Kop 13 te (6624 KE) Heerewaarden, voor wie wij in dezen als raadsman en gemachtigde optreden, wenden wij ons tot u over het volgende.

Vergunningaanvraag en voorgeschiedenis

Op 22 januari 2019 heeft de heer P. van den Bighelaar namens de heer Van Dongen bij Rijkswaterstaat ("RWS") een aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet ingediend (bijlage 1; hierna: "watervergunning"). De aanvraag heeft betrekking op de herbouw van de woning aan De Kop 13 te Heerewaarden, aan de oever van de rivier de Waal.

Op 26 maart 2019 heeft overleg plaatsgevonden over de aanvraag met diverse betrokkenen, waaronder de heer Van Dongen en mevrouw S. Sammar, de behandelend ambtenaar van RWS. In dit overleg heeft de heer Van Dongen het standpunt verdedigd dat het deel van de nieuwe woning dat boven de buitenkruinlijn van de primaire waterkering uitkomt, niet hoeft te worden meegeteld bij de inhoudsbepaling van de woning. Grondslag voor deze inhoudsbepaling is artikel 3 sub a van de Beleidsregels grote rivieren. Deze bepaling geeft toestemming voor een eenmalige uitbreiding van maximaal 10% van de bestaande bebouwing in het rivierbed, mits voldaan wordt aan de aanvullende (rivierkundige) voorwaarden uit artikel 7 lid 1 van de Beleidsregels (de 10%-regel).

Bij brief van 8 april 2019 (**bijlage 2**) heeft mevrouw Sammar kenbaar gemaakt dat het project zoals aangevraagd niet vergunbaar is en verzocht om vóór 1 juni 2019 aanvullende gegevens in te dienen. Voor de niet-vergunbaarheid worden twee argumenten genoemd: (1) de geprojecteerde kelder – dit is de hoogwatervrije fundering – onder de nieuwe woning doorsnijdt het leggerprofiel van de zomerdijk en dit is volgens RWS niet toegestaan en (2) de kubieke meters van een deel van de nieuwe woning die boven de hoogte van de primaire waterkering (buitenkruinlijn) uitkomen, zijn volgens RWS ten onrechte niet meegerekend bij de inhoudsbepaling van de nieuwe woning.

Op 27 mei 2019 hebben ondergetekenden namens de heer Van Dongen schriftelijk gereageerd (**bijlage 3**). Vanuit praktisch oogpunt – dus zonder het standpunt van RWS ter zake te erkennen – heeft de heer Van Dongen zich bereid getoond om het bouwplan te wijzigen, zodat geen sprake meer is van doorsnijding van het leggerprofiel. Daartoe zijn nieuwe tekeningen overgelegd (**bijlage 4**; deze tekeningen maken als bijlage ook deel uit van de brief van 27 mei 2019). Verder is uitgebreid betoogd dat de kubieke meters van een deel van de nieuwe woning die boven de buitenkruinlijn van de primaire waterkering uitkomen, terecht niet zijn meegerekend bij de inhoudsbepaling van de woning. Volgens de heer Van Dongen vormt de buitenkruinlijn de begrenzing van het rivierbed. Dit maakt dat alle kubieke meters die *boven* de buitenkruinlijn zijn gelegen, *buiten* het rivierbed vallen. Deze kubieke meters tellen derhalve niet mee bij de inhoudsbepaling van de woning in het kader van de 10%-regel.

Over de periode van 19 juni 2019 tot en met 5 augustus 2019 hebben ondergetekenden telefonisch en per e-mail contact gehad met mevrouw Sammar (**bijlage 5**). In eerste instantie werd medegedeeld dat het besluit op de aanvraag uiterlijk 10 juli 2019 zou worden toegezonden. Vervolgens werd toezending uitgesteld tot uiterlijk 31 juli 2019, met als reden het verzoek van ondergetekenden om instemming met rechtstreeks beroep.

Uiteindelijk is het besluit op 16 augustus 2019 toegezonden (en dus bekendgemaakt) (**bijlage 6**). RWS wijst de aanvraag van de heer Van Dongen af. Kort gezegd handhaaft RWS zijn oordeel uit voornoemde brief van 8 april 2019. In de kern stelt RWS zich op het standpunt dat het rivierbed niet op het niveau van de buitenkruinlijn wordt begrensd (zie concreet pagina 16 van het bestreden besluit, laatste alinea).

Bezwaarschrift

De heer Van Dongen bestrijdt dit standpunt van RWS en maakt hierbij – derhalve tijdig – bezwaar tegen het besluit van 16 augustus 2019 (hierna: “het bestreden besluit”). In het bestreden besluit wordt de Beleidslijn grote rivieren op onjuiste wijze toegepast, in het bijzonder waar het gaat om diverse

kernbegrippen zoals “rivierbed” en “buitenkruinlijn”. Dit leidt ertoe dat RWS een verkeerde uitleg geeft aan de 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels grote rivieren. Deze uitleg staat bovendien haaks op de bedoeling van de wetgever met de meest recente wijziging van de Beleidsregels grote rivieren bij besluit van 25 juni 2018 (*Stcrt.* 2018, 36070).

Dit bezwaarschrift heeft de volgende opbouw:

	Pagina's
1. Verzoek om rechtstreeks beroep	3-4
2. Uiteenzetting inhoudsbepaling woning o.b.v. 10%-regel	4-12
a. Algemeen	4-5
b. Wettelijk kader 10%-regel	5
c. Bouwplan voldoet aan aanvullende rivierkundige voorwaarden	5-6
d. Toepassing 10%-regel	6-12
- Begrip rivierbed	6-9
- Begrip oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel	9-10
- Begrip buitenkruinlijn	10-12
e. Tussenconclusie	12
3. Bespreking bestreden besluit	12-19
a. Bezwaren tegen reactie 4	13-15
b. Bezwaren tegen reactie 5	15-17
c. Sprake van bijzondere omstandigheden	17-19
4. Conclusie	20-21

1. Verzoek om rechtstreeks beroep

- 1.1. Hierbij doet de heer Van Dongen het verzoek om in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter ex artikel 7:1a van de Awb. Aanleiding voor dit verzoek is het volgende.
- 1.2. Voorafgaand aan het bestreden besluit had mevrouw Sammar aan ondergetekenden reeds medegedeeld dat een afwijzing van de aanvraag zou volgen (zie bijlage 5). Hierop is door ondergetekenden bij voorbaat al het verzoek gedaan om in te stemmen met rechtstreeks beroep:

“U heeft reeds medegedeeld dat er een afwijzende beschikking op de aanvraag volgt. Kort gezegd hebben partijen een principieel tegengestelde opvatting over de toepassing van de Beleidslijn grote rivieren, in het bijzonder waar het gaat om de uitleg en toepassing van diverse begrippen uit de Beleidslijn zoals “rivierbed” en “buitenkruinlijn”. RWS (diverse betrokkenen) en de heer Van Dongen zijn inmiddels al zeer lang met elkaar in overleg over het bouwplan in kwestie. Met de

ingediende brief van 27 mei 2019 en de aanstaande afwijzende beschikking zijn de standpunten tussen partijen uitputtend uitgewisseld. In redelijkheid kan dan ook worden gesteld dat de bezwaarfase niet tot een andere uitkomst zal leiden dan afwijzing van de aanvraag.

Gelet op voornoemde feiten en omstandigheden verzoek ik u derhalve om in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter ex artikel 7:1a van de Awb. Hiermee wordt verder onnodig tijdsverlies voorkomen en kunnen kosten worden bespaard. Op deze wijze krijgen partijen het snelst een onafhankelijk rechterlijk oordeel over deze slepende kwestie.”

- 1.3. Op dit verzoek is, na intern beraad, positief gereageerd door mevrouw Sammar (zie bijlage 5):

“Uw verzoek om in te stemmen met: rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter en de bezwaarfase over te slaan, daar staan wij positief tegenover. Dat betekent wel dat ik meer tijd nodig zal hebben om de standpunten van uw brief mee te nemen in de beschikking.

Na verwachting zal uiterlijk 31 juli 2019 de beschikking worden toegezonden.”

- 1.4. Op basis van het voorgaande gaat de heer Van Dongen ervan uit dat u met het verzoek om rechtstreeks beroep kunt instemmen.

2. Uiteenzetting inhoudsbepaling woning o.b.v. 10%-regel

- 2.1. Voordat op de bezwaren tegen het bestreden besluit wordt ingegaan, wordt eerst uiteengezet hoe volgens de heer Van Dongen de inhoud van de woning moet worden bepaald met toepassing van de 10%-regel. Dit standpunt is tevens (beknopter) verwoord in de brief van 27 mei 2019.

a. Algemeen

- 2.2. De Beleidslijn grote rivieren (hierna ook: “de Beleidslijn”) vormt het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen in het rivierbed. De Beleidslijn bestaat uit vier onderdelen¹:

- de beleidsbrief over de opzet en oogmerk van de Beleidslijn uit 2006;
- de Beleidsregels grote rivieren (hierna: “de Beleidsregels”);
- de Handreiking Beleidslijn grote rivieren (hierna: “de Handreiking BGR”) – dit vormt een toelichting op de Beleidsregels zonder juridische status en dient als handvat voor de uitvoeringspraktijk van de Beleidslijn; en
- de kaarten.

¹ Zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/beleidsregels/beleidslijn-grote/>.

- 2.3. De Beleidslijn heeft als doel de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk maken.² Het toepassingsgebied van de Beleidslijn omvat onder andere de rivier de Waal (zie over het toepassingsgebied meer in paragraaf 3.4 e.v. van dit bezwaarschrift).
- 2.4. De Beleidsregels berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit (ex artikel 1a van de Beleidsregels) en geven invulling aan de in artikel 2.1 Waterwet neergelegde doelstellingen.³ Ingevolge artikel 6.21 Waterwet wordt een watervergunning geweigerd als verlening daarvan niet verenigbaar is met de doelstellingen uit artikel 2.1 Waterwet.

b. Wettelijk kader 10%-regel

- 2.5. Ingevolge artikel 3 sub a van de Beleidsregels wordt toestemming gegeven voor een eenmalige uitbreiding van maximaal 10% van de bestaande bebouwing in het rivierbed, mits voldaan wordt aan de aanvullende voorwaarden uit artikel 7 lid 1 van de Beleidsregels:

Artikel 3 Beleidsregels:

“In het rivierbed wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 7, eerste lid, toestemming gegeven voor:

- a. een eenmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent van de bestaande bebouwing;”*
(onderstreping adv.)

Artikel 7 lid 1 Beleidsregels:

“De toestemming, bedoeld in artikel 3, wordt alleen gegeven indien:

- a. er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft;*
b. er geen sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit, en
c. er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.”

c. Bouwplan voldoet aan aanvullende rivierkundige voorwaarden

- 2.6. Kern van deze aanvullende rivierkundige voorwaarden is dat een 10%-uitbreiding zowel qua situering als uitvoering géén afbreuk mag doen aan het veilig functioneren van de rivier. Het

² Beleidsbrief 2006, DGW 2006/141, p. 3-4.

³ ABRvS 18 maart 2015, ECLI:NL:RVS:2015:875, r.o. 5.1; ABRvS 7 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1641, r.o. 5.1.

bouwplan in kwestie voldoet aan deze aanvullende voorwaarden. De situering en uitvoering van het bouwplan doen geen afbreuk aan het veilig functioneren van de Waal. Daarnaast geeft het bouwplan uitvoering aan de voorwaarde dat de waterstandsverhoging of afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is (zie hierover nader paragrafen 3.19 en 3.20 van dit bezwaarschrift). RWS heeft ter zake van de aanvraag ook niet aan de heer Van Dongen medegedeeld dat er wel rivierkundige beletsels zijn. Het bestreden besluit maakt hier eveneens geen melding van. In de eerder door RWS verleende watervergunning (kenmerk: RWS/SCV-2012/4445) is bovendien vastgesteld dat de doelstellingen van de Beleidslijn geen beletsel vormen voor een herbouw van de woning aan De Kop 13. In het bestreden besluit wordt ook erkend dat dat bouwplan aan de rivierkundige voorwaarden uit artikel 7 van de Beleidsregels voldoet.⁴

d. Toepassing 10%-regel

- 2.7. De heer Van Dongen is van oordeel dat hij de inhoud van de nieuwe woning op een juiste wijze heeft berekend. Uit de systematiek van de Waterwet (inclusief diens voorgangers), de Beleidsregels en de Handreiking BGR volgt dat de kubieke meters van de (nieuwe) woning die *boven* de buitenkruinlijn zijn gelegen, *buiten* het rivierbed liggen en dus niet hoeven te worden meegeteld bij de berekening van de inhoud. Daarmee hoeven deze kubieke meters ook niet te worden meegeteld bij de bepaling of sprake is van een overschrijding van de 10% uitbreidingsmogelijkheid. In dit verband wordt gewezen op de Handreiking BGR waarin de toepassing van de 10%-regel wordt verduidelijkt: bebouwing in het uitzonderingsgebied (d.w.z. het gebied dat is vrijgesteld van de vergunningplicht) of buiten het rivierbed telt niet mee bij de bepaling van de 10%-uitbreidingsmogelijkheid.⁵
- 2.8. Het standpunt van de heer Van Dongen wordt hierna nader toegelicht, waarbij de begrippen “rivierbed”, “oppervlaktewaterlichaam” en “buitenkruinlijn” centraal staan.

Begrip rivierbed

- 2.9. De 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels hangt op het begrip “rivierbed”. Het rivierbed is naar normaal spraakgebruik de bodem/bedding van een rivier, beek of stroom.

⁴ Zie p. 15 van het bestreden besluit: “De eerder verleende watervergunning omvat rechten waar de rechtsopvolger gebruik van kan maken. In betreffende vergunning is vergunning verleend voor een uitbreiding van 10% ten opzichte van de bestaande bebouwing voor 1997, waarbij tevens werd voldaan aan de algemene voorwaarden van artikel 7 van de Beleidsregels.”

⁵ Handreiking BGR, versie februari 2014, bijlage 1, p. 35, punt 6 en Handreiking BGR, versie 15 juli 2019, bijlage 2, p. 39, zesde bullet.

Kenniscentrum InfoMil, onderdeel van RWS, definieert het rivierbed als volgt:⁶

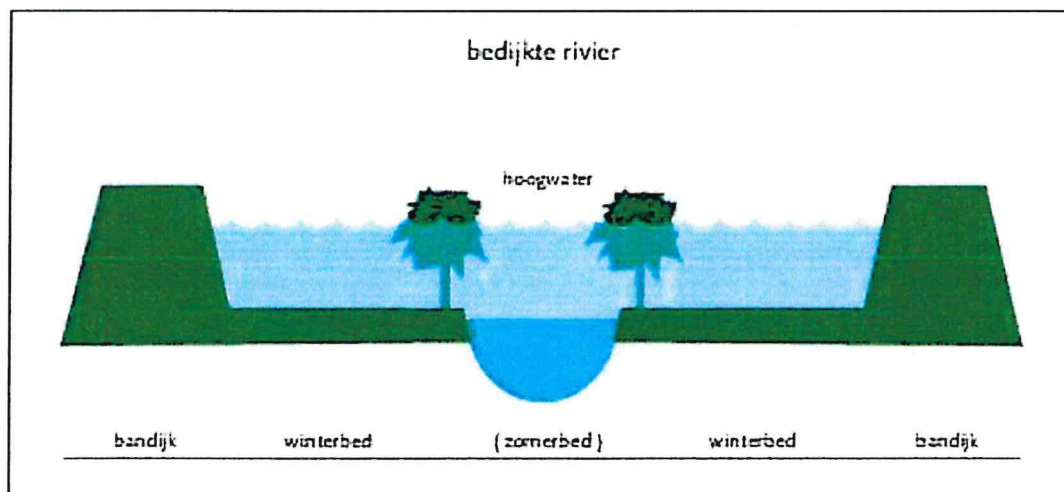
“Het rivierbed is het lage deel van een rivierdal waardoor meestal de gehele afvoer plaatsvindt. Dit is het zomerbed en het winterbed samen.”

2.10. In de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier, de voorganger van de Beleidslijn grote rivieren, werden de begrippen “zomerbed” en “winterbed” (tezamen het rivierbed) nog afzonderlijk gebruikt, gezien de definitie van deze begrippen in artikel 3 van de voormalige Rivierenwet. Artikel 3 paragrafen 1 en 2 Rivierenwet definieerde deze begrippen als volgt:

“zomerbed: de oppervlakte, die bij gewoon hoog zomerwater of bij gewone vloed door de rivier of de stroom wordt ingenomen;

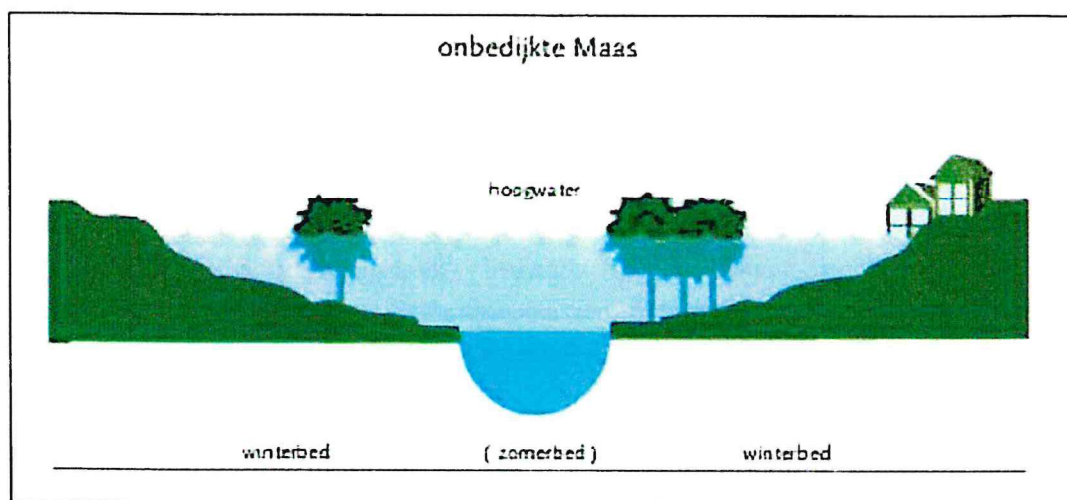
winterbed: de oppervlakte tussen het zomerbed en de buitenkruinlijn van de hoogwater kerende dijk en, waar deze niet bestaat, tussen het zomerbed en de hoge gronden, die het water bij de hoogste stand keren;” (onderstreping adv.)

2.11. De Beleidslijn Ruimte voor de Rivier illustreerde het zomer- en winterbed als volgt⁷:

⁶ Zie: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/activiteiten/werken-nabij-0/bouwen-winterbed/>. NB InfoMil refereert hier aan het gebruik van het begrip “rivierbed” in art. 2.4.1 lid 1 van het Barro. Deze bepaling wijst net als art. 1 lid 1 sub b van de Beleidsregels naar art. 3.1 lid 2 Waterwet voor de begrenzing van dit gebied.

⁷ Kamerstukken II 2001/02, 27 578, nr. 6, p. 9-10.

- 2.12. In de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (“Wbr”), de opvolger van de Rivierenwet, is de afzonderlijke afbakening tussen zomer- en winterbed losgelaten. Deze werd niet meer nodig geacht, nu in artikel 1a Wbr de bestaande buitengrens uit artikel 3 paragraaf 2 Rivierwet werd overgenomen om de begrenzing van bedijkte en onbedijkte rivieren te bepalen.⁸ Ingevolge artikel 1a Wbr vormde voor het bedijkte deel van de rivier de buitenkruinlijn van de hoogwaterkerende dijk/primaire waterkering de buitengrens. Voor het onbedijkte deel van de rivier was de lijn van de hoogwaterkerende gronden de buitengrens. In de woorden van de wetgever:⁹

“Het betreft bij zowel het bedijkte als het onbedijkte rivierbed het gehele oppervlak tot aan de buitengrens.” (onderstreping adv.)

- 2.13. Artikel 1a Wbr is per 22 december 2009 komen te vervallen, maar de begrenzingssystematiek van rivieren is opgenomen in artikel 3.1 lid 2 Waterwet (zie hierna).
- 2.14. In het kader van de Waterwet gebruikt de wetgever de overkoepelende term “rivierbed” (zomer- en winterbed). Op het rivierbed is in beginsel de vergunningplicht op grond van artikel 6.5 sub c van de Waterwet in samenhang met artikel 6.12 van het Waterbesluit van toepassing. Uitgezonderd van de vergunningplicht zijn de gebieden die staan weergegeven op de detailkaarten in bijlage IV bij artikel 6.16 van het Waterbesluit.¹⁰ De locatie in kwestie, De Kop 13 te Heerewaarden, staat niet op een van deze kaarten. Wel staat deze locatie op de detailkaart

⁸ Kamerstukken II 1998/99, 26 584, nr. 3, p. 9.

⁹ Idem.

¹⁰ Vgl. Handreiking BGR, versie februari 2014, p. 9 en Handreiking BGR, versie 15 juli 2019, p. 7.

“Kaartblad 055 Waal 6” in bijlage IV van de Waterregeling (bijlage 7; De Kop 13 is omcirkeld), wat betekent dat in dit geval een vergunningplicht geldt.¹¹

- 2.15. Voor het gebruik van de 10%-regel is de cruciale vraag welke ruimte tot het rivierbed behoort. Dit antwoord is terug te vinden in artikel 1 lid 1 van de Beleidsregels in samenhang met artikel 3.1 lid 2 van de Waterwet.

Artikel 1 lid 1 sub b Beleidsregels:

“rivierbed: de oppervlakte begrensd ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet;”

Artikel 3.1 lid 2 Waterwet:

“2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt voor de onder de aanwijzing vallende oppervlaktewaterlichamen tevens de begrenzing vastgesteld. Daarbij wordt voor de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen van de rivieren de buitenkruinlijn van de primaire waterkering voor zover die primaire waterkering is aangegeven op de kaarten die als bijlage I bij deze wet behoren, dan wel, waar deze ontbreekt, de daarbij vast te stellen lijn van de hoogwaterkerende gronden, als richtlijn gehanteerd.” (onderstreping adv.)

- 2.16. Om vast te kunnen stellen welke ruimte tot het rivierbed behoort, is de ruimtelijke begrenzing uit artikel 3.1 lid 2 van de Waterwet bepalend. Dit artikel gaat (net als diens voorganger artikel 1a Wbr en artikel 3 paragraaf 2 Rivierenwet) uit van de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen van de rivieren waarbij de buitenkruinlijn van de primaire waterkering als richtlijn wordt gehanteerd, of de lijn van de hoogwaterkerende gronden als een primaire waterkering ontbreekt. Om in een concreet geval de begrenzing te kunnen bepalen, is de betekenis van de begrippen “oppervlaktelichaam” en “buitenkruinlijn” dus van belang.

Begrip oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel

- 2.17. Het begrip “oppervlaktewaterlichaam” is omschreven in artikel 1.1 lid 1 van de Waterwet.

Artikel 1.1 lid 1 Waterwet:

“oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna,” (onderstreping adv.)

- 2.18. Uit de jurisprudentie van de Afdeling volgt dat met de omschrijving van het begrip

¹¹ Zie voor de detailkaarten: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/kaarten/kaart-bij-0/>.

“oppervlaktewaterlichaam” in de Waterwet, is aangesloten bij de invulling van het begrip “oppervlaktewater” uit de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (“Wvo”) in de jurisprudentie van de Hoge Raad en de Afdeling.¹² De Hoge Raad heeft eerder overwogen dat als oppervlaktewater in de zin van de Wvo is te beschouwen¹³:

“[E]en - anders dan louter incidenteel aanwezige - aan het aardoppervlak en aan de open lucht grenzende watermassa (met inbegrip van een bedding waarin zodanige watermassa al dan niet bij voortdurende voortkomt), tenzij daarin als gevolg van rechtmatig gebruik ten behoeve van een specifiek doel geen normaal samenhangend geheel van levende organismen en een niet-levende omgeving (ecosysteem) aanwezig is, dan wel het een ter berging van afval gegraven bekken betreft waarin slechts in een overgangsfase water aanwezig is en zich nog geen normaal ecosysteem heeft ontwikkeld.” (onderstreping adv.)

- 2.19. Het rivierbed (de rivierbodem/-bedding) is dus onderdeel van een oppervlaktewaterlichaam en wordt daarom begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen.¹⁴ Vertaald naar het onderhavige geval betekent dit dat het rivierbed (en het water) van de Waal ter hoogte van De Kop 13 wordt begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen.
- 2.20. Belangrijk is dus dat de Waterwet vereist dat er sprake is van een “samenhangend geheel” wil gesproken kunnen worden van een oppervlaktewaterlichaam, en dus van een rivierbed. Boven primaire waterkeringen kan echter geen sprake zijn van een “samenhangend geheel”. Daarboven kan immers geen stabiele (permanente en niet-incidentele) watermassa aanwezig zijn. De samenhang wordt bepaald door de (rivier)bodem, oevers en het water onder de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen. Water boven de primaire waterkeringen en dus boven de buitenkruinlijn hangt niet meer samen met de (rivier)bodem en oevers. Zonder begrenzing kan er geen sprake zijn van een samenhangend geheel en dus niet van een oppervlaktewaterlichaam. De buitenkruinlijn vormt de ruimtelijke grens. Dit roept de vraag op: hoe wordt deze ruimtelijke grens nu precies bepaald?

Begrip buitenkruinlijn

- 2.21. Zoals gezegd werd het begrip “buitenkruinlijn” al in de Rivierenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (“Wbr”) en in de (daarop gebaseerde) Beleidslijn Ruimte voor de Rivier gebruikt als de buitengrens van bedijkte rivieren. Het begrip is echter niet afzonderlijk gedefinieerd in de Waterwet (inclusief Waterbesluit en -regeling) en evenmin in de

¹² ABRvS 18 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3533, r.o. 2.1.

¹³ ABRvS 26 mei 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM5629, r.o. 2.4.2.

¹⁴ Zie ook *Kamerstukken II* 2008/09, 31 858, nr. 3, p. 21 (MvT Invoeringswet Waterwet).

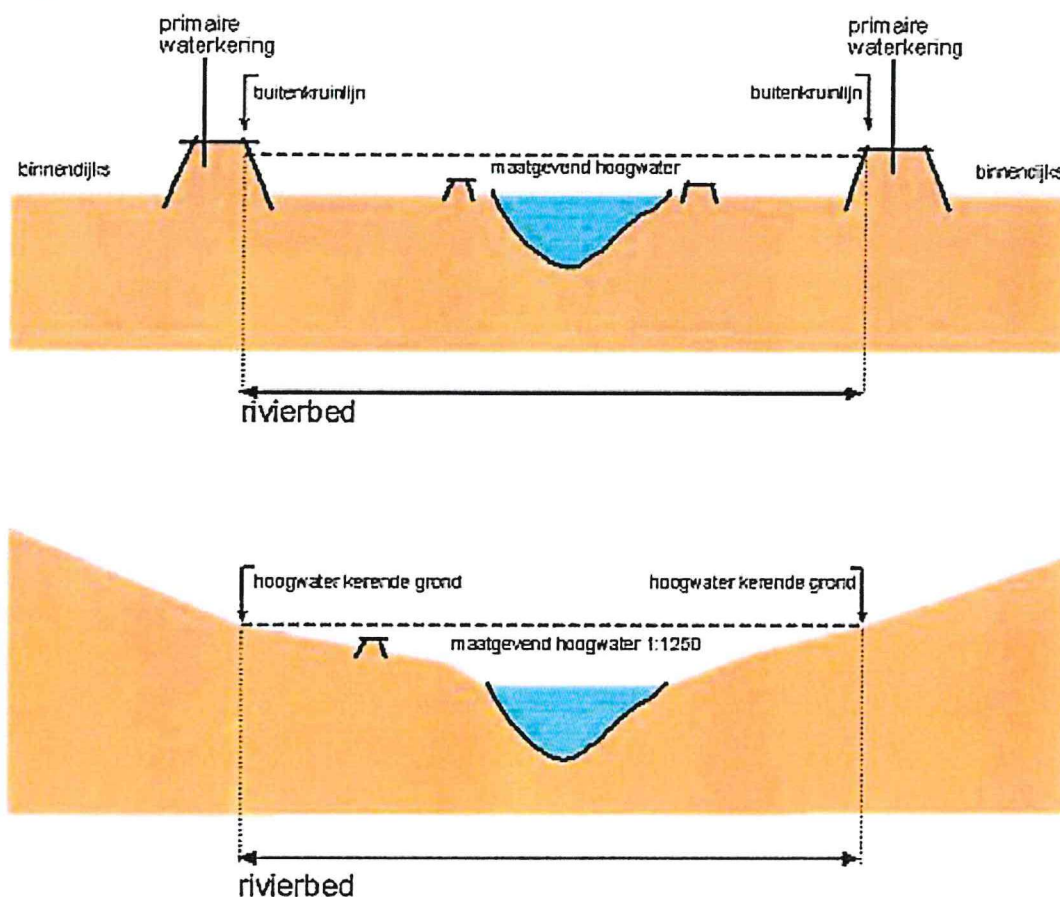
Beleidsregels grote rivieren. De Helpdesk Water van de Rijksoverheid geeft wel een definitie:¹⁵

“Buitenkruinlijn

Lijn die de overgang markeert tussen de kruin en het buitentalud, waarlangs de toetsing op hoogte plaatsvindt.” (onderstreping adv.)

- 2.22. Deze omschrijving sluit aan bij het gebruik van de buitenkruinlijn als buitengrens, waarbij het rivierbed het gehele oppervlak tot aan die buitengrens omvat. Daarnaast illustreert de Handreiking BGR, die een toelichting op de Beleidsregels geeft, hoe de buitenkruinlijn wordt bepaald (zie **bijlage 8** voor een grotere weergave van deze afbeelding):¹⁶

Figuur 1 Een schematische doorsnede van het rivierbed.

¹⁵ Zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/waterveiligheid/begrippen/?BgrIdt=182873>.

¹⁶ Handreiking BGR, versie februari 2014, p. 9.

- 2.23. Ook de Handreiking BGR toont dat de buitenkruinlijn een ruimtelijke begrenzing van het rivierbed vormt in zowel de breedte als hoogte. Het bepalen van het rivierbed vergt dus een driedimensionale benadering: bij bedijkte rivieren gaat het om de breedte van de rivier tussen de buitenkruinlijn, de hoogte van het rivierbed tot aan de buitenkruinlijn (de buitengrens) en de lengte van de rivier in de stromingsrichting. De buitenkruinlijn is een duidelijke markering van het hoogste punt van het rivierbed en van het hoogste punt waar nog sprake kan zijn van een samenhangend geheel tussen water, (rivier)bodem en oevers. Boven de buitenkruinlijn kan dus niet meer worden gesproken van een rivierbed.
- 2.24. In dit verband is van belang om te herhalen dat in de Handreiking BGR expliciet is overwogen dat er alleen gerekend wordt met bebouwing in het vergunningplichtige gebied, te weten het rivierbed.¹⁷ Dit maakt dat de kubieke meters bebouwing *boven* de buitenkruinlijn niet hoeven te worden meegeteld bij de berekening van het herbouwwolume van de woning.

e. Tussenconclusie

- 2.25. Gelet op het voorgaande stelt de heer Van Dongen vast dat de buitenkruinlijn als begrenzing van het rivierbed geldt: het vormt de buitengrens van bedijkte rivieren. Hierbij wordt uitgegaan van een driedimensionale benadering, waarbij de buitenkruinlijn een begrenzing in de breedte en hoogte vormt. Boven de buitenkruinlijn van primaire waterkeringen is geen sprake van een “samenhangend geheel” zoals vereist in de definitie van “oppervlaktewaterlichaam”. Boven deze lijn is immers geen (permanente) watermassa aanwezig. Het rivierbed houdt boven deze lijn op.
- 2.26. Dit betekent dat alle kubieke meters *boven* de buitenkruinlijn *buiten* het rivierbed zijn gelegen en dus niet hoeven te worden meegeteld bij de inhoudsbepaling in het kader van de 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels. Het niet meetellen van deze kubieke meters is vanuit rivierkundig oogpunt ook niet meer dan logisch: je kunt de rivier niet hinderen waar hij niet kan komen.

3. Bespreking bestreden besluit

- 3.1. De inhoudelijke overwegingen van RWS zijn opgenomen in de paragrafen 5 en 6 van het bestreden besluit (pagina's 14 t/m 18). Paragraaf 5 is opgebouwd uit vijf reacties op

¹⁷ Handreiking BGR, versie februari 2014, bijlage 1, p. 35, punt 6 en Handreiking BGR, versie 15 juli 2019, bijlage 2, p. 39, zesde bullet.

inhoudelijke punten uit de brief van ondergetekenden van 27 mei 2019. Paragraaf 6 vormt de conclusie van RWS. De bezwaren van de heer Van Dongen richten zich tegen reactie 4 (pagina 15), reactie 5 (pagina's 16-17) en – dientengevolge – tegen de conclusie (pagina 18).

a. Bezwaren tegen reactie 4

- 3.2. In de brief van 27 mei 2019 heeft de heer Van Dongen betoogd dat hij de inhoud van de nieuwe woning op een juiste wijze heeft berekend met behulp van de 10%-uitbreidingsmogelijkheid uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels (zie tevens de uiteenzetting van de inhoudsbepaling in hoofdstuk 2 van dit bezwaarschrift). RWS reageert hierop als volgt:

“Reactie:

De uitleg waarnaar wordt verwezen betreft de situatie waarbij langs het onbedijkt gebied (de Maas) de percelen op de rand van het rivierbed en of contourgebied liggen en dat in die situatie de bebouwing op dat soort percelen niet meetellen voor de berekening van de 10% regeling van een gebouw in een vergunningsplichtig gebied. Deze situatie is hier niet van toepassing. Daarnaast kent de Handreiking in bijlage 2 een verduidelijking over de begrenzing van het rivierbed en de berekening van de 10%: het laatste puntje beschrijft dat het rivierbed “niet in verticale richting is begrensd (...) het totale volume van de bebouwing (...) telt mee bij de berekening van de 10% uitbreidingsmogelijkheid”. Deze verduidelijking van de berekening is expliciet opgenomen in de geactualiseerde versie van de Handreiking (15 juli 2019).”

- 3.3. Tegen deze reactie heeft de heer Van Dongen verschillende bezwaren:

- (1) RWS stelt ten onrechte dat de 10%-regel in de onderhavige situatie niet geldt; en
- (2) de Handreiking BGR versie 15 juli 2019 is in strijd met de geldende wet- en regelgeving.

Deze bezwaren worden hierna toegelicht.

(1) RWS stelt ten onrechte dat de 10%-regel in de onderhavige situatie niet geldt

- 3.4. In de eerste twee volzinnen verkondigt RWS dat de 10%-regel in de situatie van de heer Van Dongen niet van toepassing is, omdat deze regel/berekening alleen zou gelden voor bebouwing op percelen langs het onbedijkt gebied (de Maas). Deze lezing is volgens de heer Van Dongen onjuist. Uit de toepasselijke wet- en regelgeving volgt niet dat de toepassing van de 10%-regel beperkt is tot het onbedijkt gebied (de Maas).

- 3.5. Het toepassingsgebied van de Beleidslijn grote rivieren, waar de Beleidsregels deel van

uitmaken, omvat het rivierbed, waarop de vergunningplicht op grond van artikel 6.5 sub c Waterwet en daarmee samenhangend artikel 6.12 Waterbesluit van toepassing is. Het gaat om oppervlaktewateren die in beheer zijn bij het Rijk. Dit volgt duidelijk uit de artikelen 2 en 3 van de Beleidsregels en uit de Handreiking BGR. De detailkaarten gebaseerd op bijlage IV van de Waterregeling tonen de gebiedsomvang van de grote rivieren waarover het Rijk het waterstaatkundig beheer voert, met andere woorden de *beheergrenzen*.¹⁸ De locatie in kwestie, De Kop 13 te Heerewaarden, is gelegen aan de Waal en hierop is de detailkaart “Kaartblad 055 Waal 6” van toepassing (zie bijlage 7).¹⁹ Deze locatie en dit bouwproject zijn bovendien niet opgenomen in de lijst met locaties en activiteiten die uitgezonderd zijn van de werkingssfeer van de Beleidsregels.²⁰

- 3.6. Kortom, de 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels is niet beperkt tot het onbedijkt gebied (de Maas) en geldt wel degelijk voor het bouwplan van de heer Van Dongen.

(2) De Handreiking BGR versie 15 juli 2019 is in strijd met de geldende wet- en regelgeving

- 3.7. Per 15 juli 2019 heeft RWS de Handreiking BGR “geactualiseerd”. In het kader van deze zaak zijn de twee meest in het oog springende wijzigingen:

- het zonder reden laten vervallen van de afbeelding “*Figuur 1 Een schematische doorsnede van het rivierbed*” die illustreert hoe de buitenkruinlijn eruitziet (zie paragraaf 2.22 van dit bezwaarschrift)²¹; en
- de toevoeging van een extra beperkend onderdeel bij de uitleg van de 10%-regel in de bijlagen, luidend: “*Het rivierbed is niet in verticale richting begrensd door het maaiveld of de waterstand bij extreem hoogwater. Het totale volume van de bebouwing (inclusief het volume onder maaiveld of boven de waterstand bij extreem hoogwater), telt mee bij de bepaling van de 10% uitbreidingsmogelijkheid.*”

- 3.8. Om te beginnen zij opgemerkt dat de heer Van Dongen zich niet aan de indruk kan onttrekken dat deze wijzigingen het gevolg zijn van zijn aanvraag. Deze wijzigingen lijken een directe reactie op het door hem verkondigde standpunt over de toepassing van de 10%-regel. Deze indruk is gebaseerd op de voorgeschiedenis zoals geschetst op pagina's 1 en 2 van dit bezwaarschrift en

¹⁸ O.g.v. art. 3.1 Waterwet jo. art. 3.1 Waterbesluit jo. art. 3.2 lid 3 Waterregeling.

¹⁹ Zie voor de detailkaarten: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/kaarten/kaart-bij-0/>.

²⁰ Zie bijlage 2 behorend bij art. 2 lid 2 van de Beleidsregels.

²¹ Vgl. p. 9 van de Handreiking BGR versie februari 2014 met p. 7 van de Handreiking BGR versie 15 juli 2019.

op het zeer ruime tijdsverloop van bijna zeven maanden tussen de aanvraag en het eindelijke bestreden besluit. Om onverklaarbare redenen is in de gewijzigde Handreiking BGR de afbeelding die de begrenzing door de buitenkruinlijn illustreert verdwenen.

- 3.9. Verder wijst de heer Van Dongen op de status van de Handreiking BGR. Zoals gezegd geeft de Handreiking BGR een toelichting op de Beleidsregels. De Handreiking BGR heeft echter geen juridische status, maar dient als handvat voor de uitvoeringspraktijk van de Beleidsregels.²² De Handreiking BGR vormt in wezen een interpretatie van de Beleidsregels door RWS. De Handreiking BGR mag dan ook niet in strijd zijn met die Beleidsregels en de bovenliggende Waterwet. In dat verband is bij de introductie van de Beleidsregels in de bijbehorende toelichting ook het volgende vermeld:²³

“Naast deze toelichting op de Beleidsregel grote rivieren is er ook een meer uitgebreide handreiking verschenen. Bij onduidelijkheid over de tekst van deze toelichting in relatie tot die van de handreiking, is de tekst van deze toelichting bepalend.”

- 3.10. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 2 van dit bezwaarschrift, vormt de buitenkruinlijn een ruimtelijke begrenzing van het rivierbed in zowel de breedte als hoogte. Deze begrenzingssystematiek voor de rivieren volgt uit de Waterwet (inclusief diens voorgangers) en de Beleidsregels. De opvatting/interpretatie van RWS in de gewijzigde Handreiking BGR dat het rivierbed niet in verticale richting is begrensd, verhoudt zich niet tot deze wettelijke begrenzingssystematiek.
- 3.11. De heer Van Dongen is derhalve van oordeel dat de gewijzigde Handreiking BGR, voor wat betreft deze uitleg van de 10%-regel, in strijd is met de Waterwet en de (daarop gebaseerde) Beleidsregels. Dit betekent dat het bestreden besluit, nu RWS dit besluit op de gewijzigde Handreiking BGR heeft gebaseerd, in strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 Awb onzorgvuldig tot stand is gekomen en ondeugdelijk is gemotiveerd.

b. Bezwaren tegen reactie 5

- 3.12. Deze reactie heeft eveneens betrekking op de 10%-regel en het standpunt van de heer Van Dongen ter zake. De reactie van RWS hierop luidt als volgt:

²² Zie in deze woorden ook de Handreiking BGR versie februari 2014, p. 1. NB In de gewijzigde Handreiking BRG versie 15 juli 2019 zijn de woorden “*maar heeft geen juridische status*” weggelaten. De niet-juridische status is hiermee uiteraard niet veranderd; deze stond al vast bij de introductie van de eerste Handreiking BGR.

²³ Toelichting bij Beleidsregels grote rivieren, *Stcrt.* 2006, 133, p. 3.

“Reactie:

De kaarten bij de Waterregeling regelen de geografische begrenzingen van het oppervlaktewaterlichaam waarbinnen het Rijk beheerder is. Deze geografische begrenzingen van het oppervlaktewaterlichaam vallen ook samen met de grenzen van het rivierbed: zie artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet en artikel 1, onder b van de Beleidsregels waarin wordt verstaan onder rivierbed: de oppervlakte begrensd ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet. De begrenzing, waarbij wordt verwezen naar de buitenkruinlijn van de primaire waterkering is een begrenzing in oppervlakte, bedoeld om aan te geven tussen welke geometrische lijnen het rivierbed begrensd is. De verwijzing naar een afbeelding van het rivierbed met een illustratie hoe de buitenkruinlijn wordt bepaald (afkomstig uit een oude versie van de Handreiking) moet ook in dit licht worden gezien. Niet uit de omschrijving van de buitenkruinlijn of uit de afbeelding uit de oude Handreiking valt af te leiden dat ook sprake is van een begrenzing in volume, waarbij boven een bepaalde hoogte (buitenkruinlijn) geen sprake meer is van een rivierbed.

Een begrenzing op het niveau van de buitenkruinlijn past ook niet bij de doelstelling van de BGR namelijk de beschikbare afvoer en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren behouden en ontwikkelingen tegengaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk te maken. Om niet alles op slot te zetten en bestaande bebouwingen te respecteren is het beleid dat een uitbreiding van maximaal 10% van bestaande bebouwing voor 1997 is toegestaan. Deze 10% heeft betrekking op zowel oppervlakte als volume, met het oog op de uitvoerbaarheid van mogelijke dijkverzwaring en/of rivierverruiming in de toekomst. Zie verder de reactie op punt 4 waarbij de 10% rekenregel is toegelicht. In de uitspraak inzake Hartenaasje leest de minister een bevestiging van de rechter dat in deze casus (vervanging van bestaande bebouwing door een kantoorgebouw met zes verdiepingen) op een juiste wijze invulling is gegeven aan de volumeberekening (niet meer dan 10%) zoals bedoeld in de Handreiking, waarbij bij de volumeberekening geen begrenzing in hoogte is aangebracht.”

- 3.13. RWS stelt dat *“niet uit de omschrijving van de buitenkruinlijn of uit de afbeelding uit de oude Handreiking valt af te leiden dat ook sprake is van een begrenzing in volume, waarbij boven een bepaalde hoogte (buitenkruinlijn) geen sprake meer is van een rivierbed”*. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 2 van dit bezwaarschrift, vormt de buitenkruinlijn een ruimtelijke begrenzing van het rivierbed in zowel de breedte als hoogte. De buitenkruinlijn vormt een buitengrens: tot aan deze grens kan gesproken worden van een rivierbed, daarboven niet meer. Deze begrenzingssystematiek voor de rivieren volgt uit de Waterwet (inclusief diens voorgangers) en de Beleidsregels.
- 3.14. De Handreiking BGR versie februari 2014 onderschreef deze systematiek aan de hand van een concrete afbeelding van de buitenkruinlijn. De Handreiking BGR heeft zoals gezegd echter geen juridische (bindende) status, maar geeft slechts een toelichting op de Beleidsregels. Het gaat er

dus om wat de Waterwet en de (daarop gebaseerde) Beleidsregels voorschrijven. De opvatting van RWS in de gewijzigde Handreiking BGR dat het rivierbed niet in verticale richting is begrensd, is niet in overeenstemming met de begrenzingssystematiek voor de rivieren die uit de Waterwet en de Beleidsregels volgt. Anders dan RWS in het bestreden besluit stelt, past een begrenzing op het niveau van de buitenkruinlijn wel degelijk bij de doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren.

- 3.15. Verder merkt de heer Van Dongen op dat de Afdelingsuitspraak inzake “Hartenaasje” (ABRvS 7 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1641) géén afbreuk doet aan de begrenzingssystematiek in hoogte van het rivierbed zoals hiervoor beschreven. In deze casuïstische uitspraak heeft de Afdeling géén oordeel gegeven over de vraag of een deel van het herbouwwolume dat *boven* de buitenkruinlijn is gesitueerd tot het rivierbed behoort. Hartenaasje B.V. heeft op dit punt ook geen beroepsgronden aangevoerd. In deze uitspraak geeft de Afdeling slechts een beperkte overweging ten aanzien van artikel 3 sub a van de Beleidsregels, namelijk dat dit artikel betrekking heeft op de oppervlakte én het volume van de bebouwing (Hartenaasje B.V. had betoogd dat dit artikel uitsluitend betrekking heeft op de oppervlakte van de bebouwing).
- 3.16. Gelet op de uiteenzetting in hoofdstuk 2 van dit bezwaarschrift is de heer Van Dongen van oordeel dat het rivierbed (het vergunningplichtige gebied) aan de bovenzijde wordt begrensd door de buitenkruinlijn die de twee tegenover elkaar liggende primaire waterkeringen verbindt. De kubieke meters van de nieuwe woning die *boven* de buitenkruinlijn zijn gelegen, vallen dus *buiten* het rivierbed. Deze kubieke meters hoeven dus niet te worden meegerekend bij de inhoudsbepaling van de nieuwe woning. De heer Van Dongen heeft de inhoud van de nieuwe woning dus wel degelijk op correcte wijze berekend.

c. Sprake van bijzondere omstandigheden

- 3.17. Indien en voor zover geoordeeld zou worden dat de gewijzigde Handreiking BGR van 15 juli 2019 in dit geval van toepassing is en niet in strijd is met de begrenzingssystematiek uit de Waterwet en de Beleidsregels voor wat betreft de uitleg van de 10%-regel, dan doet de heer Van Dongen een beroep op artikel 4:84 Awb. Op grond van bijzondere omstandigheden behoort RWS in redelijkheid voor het bouwplan in kwestie af te wijken van de Beleidsregels.
- 3.18. Toepassing van de 10%-regel – in de zin dat de kubieke meters van het bouwplan boven de buitenkruinlijn wél moeten worden meegeteld bij de inhoudsbepaling van de nieuwe woning – zou in dit geval onevenredig zijn. Dit zou een substantiële financiële last voor de heer Van

Dongen tot gevolg hebben, omdat het bouwplan voor zijn woning rigoureus zou moeten worden gewijzigd.

- 3.19. Het gaat daarentegen om een bouwplan van beperkte omvang. Het bouwplan voldoet bovendien aan de doelstellingen van de Beleidslijn en de algemene rivierkundige voorwaarden uit artikel 7 van de Beleidsregels. De nieuwe woning ligt in een hoogwatervrij gebied. Deze situering en uitvoering van het bouwplan zorgen ervoor dat de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de Waal behouden blijft en maken de mogelijkheid tot rivierverruiming van de Waal door verbreding en verlaging niet onmogelijk. Het bouwplan heeft (nagenoeg) geen gevolgen voor de waterstand. Zie in dit verband ook de toepasselijke detailkaart “Kaartblad 055 Waal 6” die het stroomvoerend en bergend regime van de Waal ter plaatse toont (zie bijlage 7). Het veilig functioneren van de rivier de Waal blijft dus gewaarborgd. Ook het Waterschap Rivierenland heeft het bouwplan positief beoordeeld na een toetsing aan de Keur Waterschap Rivierenland 2014, de algemene toetsingscriteria uit de daarbij horende beleidsregels en de waterhuishoudkundige uitgangspunten, aldus het bestreden besluit zelf.²⁴
- 3.20. Anders dan RWS in het bestreden besluit stelt, is het bouwplan dus niet in strijd met de specifieke doelstelling uit artikel 2.1 lid 1 sub a Waterwet (de voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste), noch met de andere doelstellingen uit dit wetsartikel.²⁵ De weigeringsgrond uit artikel 6.21 Waterwet is dan ook niet van toepassing, wat maakt dat RWS de aangevraagde vergunning zo nodig onder beperkingen of voorschriften kan verlenen ex artikel 6.20 Waterwet. Dit zou getuigen van een evenwichtige afweging tussen het algemene belang van waterveiligheid van de Waal ter plaatse en de persoonlijke belangen van de heer Van Dongen.
- 3.21. Daar komt bij dat de wetgever met de meest recente wijziging van de Beleidsregels juist als doel heeft om initiatiefnemers meer bewegingsvrijheid te bieden om in het rivierbed ruimtelijke ontwikkelingen te ontplooien die niet ten koste gaan van de waterveiligheid.²⁶ Evaluatie van de Beleidslijn grote rivieren in 2016 wees op maatschappelijk ongenoegen op dit punt. In dit verband vermeldt het evaluatierapport het volgende:²⁷

²⁴ Zie p. 13 van het bestreden besluit.

²⁵ Zie p. 17 en 18 van het bestreden besluit. Op p. 17 stelt RWS dat het bouwplan in strijd is met de doelstelling uit art. 2.1 lid 1 sub a Waterwet.

²⁶ Toelichting bij besluit tot wijziging van de Beleidsregels d.d. 25 juni 2018, *Stcrt.* 2018, 36070, p. 4.

²⁷ RoyalHaskoningDHV, *Evaluatie Beleidslijn grote Rivieren. Balanceren in tijd, ruimte en belangen*, eindrapport d.d. 26 februari 2016, p. ii. Te raadplegen via: <https://www.cascade-zandgrind.nl/files/attachments/45>.

“Ook de afwijzing van ‘kleine initiatieven’ terwijl recent nog in hetzelfde gebied medewerking is verleend aan een groter rivierverruimend project kan regionaal en lokaal vaak lastig worden uitgelegd. Per saldo lijkt er dan ook een onnodig gat tussen de doelen en de meer gedetailleerde beleidsuitwerking- en uitvoering van de Bgr, waardoor in de praktijk de beleidslijn op locatieniveau als ‘rigide’ wordt ervaren.”

- 3.22. Het beperkte bouwplan van de heer Van Dongen past geheel binnen de doelstelling van de aangepaste Beleidsregels. Voor dit kleine initiatief wil RWS (vooralnog) echter geen watervergunning verlenen, terwijl bijvoorbeeld wel toestemming is of zal worden verleend voor de bouw van de buitendijkse woonwijk “Buitenstad” à 280 woningen in Zaltbommel in hetzelfde rivierbed. Dit grootschalige woningbouwproject heeft een significant waterstandverhogend effect en belemmert de afvoercapaciteit van de rivier de Waal. Het beperkte bouwplan van de heer Van Dongen niet.

4. Conclusie

- 4.1. Gelet op het voorgaande concludeert de heer Van Dongen dat hij bij de inhoudsbepaling van de nieuwe woning de kubieke meters die boven de buitenkruinlijn van de primaire waterkering uitkomen, terecht niet heeft meegerekend. In het kader van deze inhoudsbepaling heeft RWS in het bestreden besluit een onjuiste uitleg gegeven van de 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels. Deze uitleg van de 10%-regel in de gewijzigde Handreiking BGR is in strijd met de wettelijke begrenzingssystematiek voor rivieren. Als gevolg hiervan heeft RWS ten onrechte de aangevraagde watervergunning voor de herbouw van de woning aan De Kop 13 te Heerewaarden afgewezen. Het bestreden besluit is derhalve in strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 Awb onzorgvuldig tot stand gekomen en ondeugdelijk gemotiveerd.
- 4.2. Indien en voor zover in weerwil van het voorgaande geoordeeld wordt dat de uitleg van de 10%-regel in het bestreden besluit wél in lijn is met de wettelijke begrenzingssystematiek, dan is de heer Van Dongen van oordeel dat er bijzondere omstandigheden zijn die maken dat RWS in dit geval van de Beleidsregels behoort af te wijken. Het gaat in dit geval om een beperkt bouwplan dat bovendien voldoet aan de doelstellingen van de Beleidslijn grote rivieren en de algemene rivierkundige voorwaarden uit artikel 7 van de Beleidsregels. Het bouwplan, dat ook door het Waterschap Rivierenland positief is beoordeeld, is verenigbaar met de doelstellingen uit artikel 2.1 Waterwet.

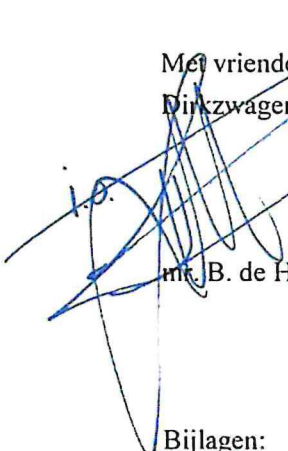
REDEN WAAROM:

De heer Van Dongen u verzoekt om gelet op de inhoud van dit bezwaarschrift:

- I. het bezwaar gegrond te verklaren;
- II. het bestreden besluit van 16 augustus 2019 (kenmerk RWS-2019/30291) te herroepen;
- III. de watervergunning zoals aangevraagd te verlenen, uitgaande van de tekeningen van het bouwplan zoals overgelegd bij brief van 27 mei 2019 (opheffing doorsnijding leggerprofiel); en
- IV. het verzoek om proceskostenvergoeding – dat hierbij wordt gedaan – toe te wijzen ex artikel 7:15 van de Awb.

Wij zien uw berichtgeving over het verzoek om rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter met belangstelling tegemoet en vertrouwen op uw instemming.

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager N.V.

mr. B. de Haan en mr. J. Keur

Bijlagen:

1. Aanvraag watervergunning d.d. 22 januari 2019 (excl. bijlagen);
2. Brief van RWS d.d. 8 april 2019 – reactie op vergunningaanvraag en verzoek om nadere gegevens;
3. Brief van Dirkzager d.d. 27 mei 2019 – reactie op brief van RWS d.d. 8 april 2019;
4. Bouwtekeningen aanpassing bouwplan: opheffing doorsnijding leggerprofiel;
5. E-mailwisseling Dirkzwager en mw. Sammar d.d. 19 juni 2019 tot en met 5 augustus 2019;
6. Besluit RWS op aanvraag watervergunning d.d. 15 augustus 2019, verzonden d.d. 16 augustus 2019;
7. Detailkaart “Kaartblad 055 Waal 6”, met locatie De Kop 13 omcirkeld;
8. Afbeelding buitenkruinlijn uit Handreiking BGR versie februari 2014.

BIJLAGE 1

Formulierversie
2018.02

Aanvraaggegevens

Ingediende aanvraag/melding

Aanvraagnummer	4158357
Aanvraagnaam	Herbouw woonhuis De Kop 13 Heerewaarden
Uw referentiecode	201809
Ingediend op	22-01-2019
Soort procedure	Onbekend
Projectomschrijving	Wijzigen bestaande vergunning RWS/SCV-2012/4445, d.d. 10-10-2012. Slopen bestaande woning en herbouwen woonhuis aan De Kop 13 te Heerewaarden.
Opmerking	Betreft wijziging van eerder verstrekte watervergunning RWS/SCV-2012/4445 ten behoeve van slopen bestaande woning en her te bouwen nieuw woonhuis aan De Kop 13 te Heerewaarden.
Gefaseerd	Nee
Gerelateerde aanvragen/ meldingen:	4159323, 4159327, 4159331
Blokkerende onderdelen weglaten	Ja
Persoonsgegevens openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	constructieve berekeningen bouwconstructies
Bijlagen n.v.t. of al bekend	n.v.t.

Bevoegd gezag

Naam:	Rijkswaterstaat
Bezoekadres:	Avenue Ceramique 125 6221 KV Maastricht
Postadres:	Service Center Vergunningen Rijkswaterstaat Postbus 4142 6202 PA Maastricht
Telefoonnummer:	088-7974300
E-mailadres:	omgevingsloket@rws.nl
Website:	www.rijkswaterstaat.nl
Contactpersoon:	ServiceCentreVergunningen
Bereikbaar op:	ma - vr: 9:00 - 16:30 uur

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Bouwwerk of object bouwen, verbouwen of verwijderen bij een waterkering

- Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwen, graven, aanleggen en andere activiteiten in een oppervlaktewaterlichaam (waaronder uiterwaarden) uitvoeren

- Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bijlagen

Aanvrager

1 Persoonsgegevens aanvrager/melder

Geslacht

- ☒ Man
☐ Vrouw
☐ Niet bekend

Voorletters

R

Voorvoegsels

van

Achternaam

Dongen

2 Verblijfsadres

Postcode

6624KE

Huisnummer

13

Huisletter

-

Huisnummertoevoeging

-

Straatnaam

De Kop

Woonplaats

Heerewaarden

3 Correspondentieadres

Adres

De Kop 13

6624KE Heerewaarden

4 Contactgegevens

Telefoonnummer

0620441926

E-mailadres

rijk@qplus.nl

Formuliersversie
2018.02

Gemachtigde bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer	66995671
Vestigingsnummer	000035573821
Statutaire naam	BouwAdviesPaul
Handelsnaam	-

2 Contactpersoon

Geslacht	☒ Man ☐ Vrouw
Voorletters	P
Voorvoegsels	van den
Achternaam	Bighelaar
Functie	eigenaar

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	5331VT
Huisnummer	3
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Rietdekkersstraat
Woonplaats	Kerkdriel

4 Correspondentieadres

Adres	Rietdekkersstraat 3 5331VT Kerkdriel
-------	---

5 Contactgegevens

Telefoonnummer	06-12143250
Faxnummer	-
E-mailadres	info@bouwadviespaul.nl

6 Akkoordverklaring

Akkoordverklaring

- ☒ Hierbij verklaar ik dat ik de aanvraag/melding naar waarheid heb ingevuld, dat ik correspondentie over mijn aanvraag/melding wil ontvangen op het door mij opgegeven e-mailadres of op het door mij opgegeven adres van de berichtenbox en dat ik weet dat er kosten verbonden kunnen zijn aan het indienen van een aanvraag.

Locatie

1 Adres

Postcode	6624KE
Huisnummer	13
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	De Kop
Plaatsnaam	Heerewaarden

Gelden de werkzaamheden in deze
aanvraag/melding voor meerdere
adressen of percelen?

☐ Ja
☒ Nee

2 Eigendomssituatie

Eigendomssituatie van het perceel

☒ U bent eigenaar van het perceel
☐ U bent erfpachter van het perceel
☐ U bent huurder van het perceel
☐ Anders

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie

Gelegen op binnentalud 'zomerkade Dijkvlak
40090' (WSRL), nabij 'dwarsprofiellocatie Heerewaarden
2'. In de uiterwaarden van de Waal, onder stroom
voerend regime, Kaartblad 055 Waal 6 (BGR), buitendijks
Heerwaardense Afsluitdijk dwrsprfl HA011.

Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwwerk of object bouwen, verbouwen of verwijderen bij
een waterkering

1 Waterstaatwerk of beschermingszone gebruiken

Wilt u een bestaande vergunning wijzigen?	☒ Ja ☐ Nee
Wat is het vergunningnummer/ kenmerk van de bestaande vergunning?	RWS/SCV-2012/4445
Wat is de datum waarop de bestaande vergunning is verleend?	10-10-2012
Door wie is de bestaande vergunning verleend?	RWS
Wat is de geplande begindatum van deze activiteit?	01-04-2019
Geef eventueel een toelichting op de begindatum.	-
Wat is de geplande einddatum van deze activiteit?	30-09-2019
Geef eventueel een toelichting op de einddatum.	-
Omschrijf de activiteit die u wilt uitvoeren.	Bestaande woning te slopen en nieuwe woning her te bouwen op dezelfde locatie, inclusief herinrichting tuin rondom en uitbreiding bestaand terras aan zomerdijk.
Waarom wilt u de activiteit uitvoeren?	De bestaande woning is gebouwd in 1830 en voldoet niet meer aan de wooneisen van tegenwoordige tijd.

Formuliertersie
2018.02

Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwwerk of object bouwen, verbouwen of verwijderen bij
een waterkering

1 Activiteiten in, op of nabij een waterkering uitvoeren

Welke activiteit(en) wilt u uitvoeren
in, op of nabij een waterkering?

- ☒ Oprichten van een gebouw, zoals een woning, bedrijfspand, strandpaviljoen of strandhuisje
- ☐ Aanbrengen van een waterinlaat- of wateruitlaatconstructie
- ☐ Plaatsen van een windturbine(park)
- ☒ Aanleggen van een oprit of grondlichaam
- ☐ Aanbrengen van een baggerdepot of gronddepot
- ☒ Ontgraven van grond
- ☐ Beweiden met vee
- ☐ Organiseren van een wedstrijd of evenement
- ☐ Aanbrengen van beplanting/bomen
- ☐ Verwijderen van beplanting/bomen
- ☒ Uitvoeren van boringen of sonderingen
- ☐ Oprichten van zandbanketten op het strand ten behoeve van niet permanente bebouwing
- ☐ Verplaatsen van zand op het strand (anders dan zandbanket)
- ☐ Andere werkzaamheden

Past u bij de werkzaamheden
een horizontaal gestuurde
boring toe die een waterkering
of beschermingszone rond een
waterkering doorkruist?

- ☐ Ja
- ☒ Nee

Waterstaatswerk of bescheringszone gebruiken

Bouwen, graven, aanleggen en andere activiteiten in
een oppervlaktewaterlichaam (waaronder uiterwaarden)
uitvoeren

1 Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Wilt u een bestaande vergunning wijzigen?	☒ Ja ☐ Nee
Wat is het vergunningnummer/ kenmerk van de bestaande vergunning?	RWS/SCV-2012/4445
Wat is de datum waarop de bestaande vergunning is verleend?	10-10-2012
Door wie is de bestaande vergunning verleend?	Rijkswaterstaat (RWS)
Wat is de geplande begindatum van deze activiteit?	01-04-2019
Geef eventueel een toelichting op de begindatum.	nader te bepalen, afhankelijk van nodige vergunningen
Wat is de geplande einddatum van deze activiteit?	30-09-2019
Geef eventueel een toelichting op de einddatum.	nader te bepalen, afhankelijk van nodige vergunningen
Omschrijf de activiteit die u wilt uitvoeren.	Bestaande woning te slopen en nieuwe woning her te bouwen op dezelfde locatie, inclusief herinrichting tuin rondom en uitbreiding bestaand terras aan zomerdiijk.
Waarom wilt u de activiteit uitvoeren?	De bestaande woning is gebouwd in 1830 en voldoet niet meer aan de wooneisen van tegenwoordige tijd.

Formuliersversie
2018.02

Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwen, graven, aanleggen en andere activiteiten in
een oppervlaktewaterlichaam (waaronder uiterwaarden)
uitvoeren

1 Dam (met of zonder duiker) aanleggen, wijzigen of verwijderen

Welke activiteit(en) wilt u uitvoeren
met betrekking tot de dam?

- ☐ Aanleggen van een nieuwe dam
☒ Wijzigen van een bestaande dam
☐ Verwijderen van een dam

Wat is de lengte van de dam,
afgerond in hele meters?

8

In welke lengte-eenheid wilt u
de bovenbreedte van de dam
opgeven? Kies de eenheid zo, dat
u de breedte als een geheel getal
kunt opgeven.

- ☐ m
☒ cm

Wat is de bovenbreedte van
de dam, in de door u gekozen
eenheid?

440

Wat is de huidige lengte van de
te wijzigen dam, afgerond in hele
meters?

8

Bevat de dam een duiker?

- ☐ Ja
☒ Nee

Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwen, graven, aanleggen en andere activiteiten in
een oppervlaktewaterlichaam (waaronder uiterwaarden)
uitvoeren

1 Kabels of leidingen aanleggen

Welke activiteit(en) wilt u uitvoeren
met betrekking tot kabels of
leidingen?

- ☐ Aanleggen van kabels of leidingen in of nabij een oppervlaktewaterlichaam
- ☐ Aanleggen van kabels of leidingen in, op of nabij een waterkering
- ☒ Aanleggen van kabels of leidingen in, op of nabij een oppervlaktewaterlichaam en een waterkering

Past u bij de werkzaamheden een
horizontaal gestuurde boring toe
die een oppervlaktewaterlichaam,
waterkering of beschermingszone
doorkruist?

- ☐ Ja
- ☒ Nee

Welke kabels of leidingen wilt u
aanleggen?

- ☒ Aanleggen van een vloeistofleiding
- ☒ Aanleggen van kabels
- ☒ Aanleggen van een warmtetransportleiding
- ☒ Aanleggen van kabels ten behoeve van telecom/televisie
- ☐ Aanleggen van een drukleiding
- ☐ Anders

Formuliertersie
2018.02

Waterstaatswerk of beschermingszone gebruiken

Bouwen, graven, aanleggen en andere activiteiten in
een oppervlaktewaterlichaam (waaronder uiterwaarden)
uitvoeren

1 Overige activiteiten in of nabij een oppervlaktewaterlichaam uitvoeren

Welke overige activiteit(en)
wilt u uitvoeren in of nabij
oppervlaktewaterlichamen?

- ☐ Plaatsen van hekwerken en afrasteringen
- ☒ Oprichten van een gebouw, zoals een woning of bedrijfspan
- ☐ Plaatsen van nutsvoorzieningen (meet- en regelstations e.d.)
- ☐ (Ver)bouwen van een boothuis
- ☐ Plaatsen van afmeerpalen
- ☐ Plaatsen van remmingwerken
- ☐ Aanbrengen van lozingswerken
- ☐ Plaatsen van mosselzaadinvanginstallaties
- ☐ Plaatsen van meetpalen
- ☐ Aanbrengen van visfiken of ander vistuig
- ☐ Oprichten van een windturbine(park)
- ☐ Oprichten van een zendmast
- ☐ Anders

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
Handreiking watervergunning	20190119 Begeleidende tekst bij de watervergunning aanvraag voor de herbouw van de Kop 13 Heerewaarden.pdf	Anders	2019-01-22	In behandeling
te slopen bestaande woning	20160324 huidige staat te slopen woonhuis.pdf	Anders	2019-01-22	In behandeling
hoogten bestaand maaiveld	20190121 bestaande hoogten maaiveld.pdf	Anders	2019-01-22	In behandeling
20190121_B03_pdf	20190121 B03.pdf	Gegevens overige activiteiten in of nabij een oppervlaktewaterlichaam uitvoeren Gegevens dam (met of zonder duiker) aanleggen, wijzigen of verwijderen Gegevens activiteiten in, op of nabij een waterkering uitvoeren Gegevens kabels of leidingen aanleggen Gegevens beschoeiing (oeververdediging) plaatsen Situatietekening, kaart of foto Anders	2019-01-22	In behandeling
20190121_B04_pdf	20190121 B04.pdf	Gegevens overige activiteiten in of nabij een oppervlaktewaterlichaam uitvoeren Gegevens dam (met of zonder duiker) aanleggen, wijzigen of verwijderen Gegevens activiteiten in, op of nabij een waterkering uitvoeren Gegevens kabels of leidingen aanleggen Gegevens beschoeiing (oeververdediging) plaatsen Situatietekening, kaart of foto Anders	2019-01-22	In behandeling
20190121_B01_pdf	20190121 B01.pdf	Gegevens overige activiteiten in of nabij een oppervlaktewaterlichaam uitvoeren	2019-01-22	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
		Gegevens dam (met of zonder duiker) aanleggen, wijzigen of verwijderen Gegevens activiteiten in, op of nabij een waterkering uitvoeren Gegevens kabels of leidingen aanleggen Gegevens beschoeiing (oeververdediging) plaatsen Situatietekening, kaart of foto Anders		
20190121_B02_pdf	20190121 B02.pdf	Gegevens dam (met of zonder duiker) aanleggen, wijzigen of verwijderen Gegevens activiteiten in, op of nabij een waterkering uitvoeren Gegevens kabels of leidingen aanleggen Gegevens beschoeiing (oeververdediging) plaatsen Situatietekening, kaart of foto Anders	2019-01-22	In behandeling
20190121_inhoud_RWS-_pdf	20190121 inhoud RWS.pdf	Anders	2019-01-22	In behandeling

BIJLAGE 2

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

BouwAdviesPaul
De heer P. van den Bighelaar
Rietdekkersstraat 3
5331VT Kerkdriel

Rijkswaterstaat Oost-
Nederland

Eusebiusbultensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 49 00

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
S. Sammar
Vergunningverlener

T 06-52679010
Salda.sammar@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2019/12694

Bijlage(n)
-

Datum	8 april 2019
Onderwerp	RWSZ2019-00001377; Waal: Verzoek om aanvullende
Zaaknummer	gegevens voor de aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet voor de herbouw van de woning aan De kop 13 te Heerewaarden.

Geachte heer Van den Bighelaar,

Op 22 januari 2019 heb ik uw aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet ontvangen. De aanvraag is ingediend namens de heer Van Dongen en betreft het slopen en herbouwen van de woning aan De kop 13 te Heerewaarden, gelegen aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kmr. 921,500. De aanvraag is geregistreerd onder het hierboven vermelde zaaknummer.

Op 26 maart 2019 is er een overleg geweest met u en de heer Van Dongen over de vergunningsaanvraag. Tijdens het overleg waren aanwezig mevrouw Sammar en de heer Van Tilborg van RWS, mevrouw Goeree en de heer Van Koeveringe van het Waterschap Rivierenland en de heer De Ruyter van de Omgevingsdienst Rivierenland. Zoals ook tijdens het overleg is medegedeeld is het ontwerp zoals deze nu is aangevraagd niet vergunbaar op grond van de Waterwet om de volgende redenen:

Beoordeling op grond van de Beleidsregels grote rivieren

De toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren wordt beoordeeld aan de hand van het afwegingskader dat is opgenomen in de Beleidslijn grote rivieren (Bgr) en de bijbehorende Beleidsregels grote rivieren (de Beleidsregels). De Beleidsregels zijn van toepassing op alle nieuwe activiteiten (waaronder wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed. De Beleidsregels berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit.

Op grond van de Beleidsregels kan op uw aanvraag positief worden beschikt als voldaan wordt aan artikel 3 lid a van de Beleidsregels: een éénmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent ten opzichte van de bestaande bebouwing (bestaande bebouwing die aanwezig was op 1 januari 1997). Uiteraard dient ook voldaan te worden aan de algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels).

In het voortraject zijn aan de hand van de door u aangeleverde gegevens de uitgangspunten van m² en m³ voor de bouw van een nieuwe woning, inclusief de uitbreiding van ten hoogste van tien procent vanuit Rijkswaterstaat bepaald op:

RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat Oost
Nederland

Datum
8 april 2019
Ons kenmerk
RWS-2019/12694

Bestaande bebouwing :

Totaal vierkante meters: 194,32
Totaal kubieke meters: 813,05

**Maximaal te realiseren
bebouwing:**

220,98 (incl. 10% van de schuren)
930,55 (incl. 10% van de schuren)

Uit de toelichting en de tekeningen van de aanvraag blijkt dat de kubieke meters van het deel van de nieuwe woning dat boven de hoogte van de primaire waterkering (buiten kruinlijn) uitkomt, niet door u wordt meegerekend bij de inhoudsbepaling (in kubieke meters) van de nieuwe woning. De reden hiervoor is ingegeven door de uitleg van de heer Van Dongen (initiatiefnemer) die stelt dat : 'het rivierbed/het vergunning plichtige gebied aan de bovenzijde dient te worden beschouwd als te zijn begrensd door de verbindingslijn tussen de buitenkruinlijnen van twee tegenover elkaar liggende primaire waterkeringen'.

In het voortraject en tijdens het overleg is aangegeven dat de enige begrenzingen die 'het vergunningsplichtige gebied' kent zijn terug te vinden op de kaarten behorende bij de Waterregeling. Op deze kaarten zijn de beheergrenzen van rijkswateren weergegeven door middel van kleuren. *Binnen* deze grenzen is Rijkswaterstaat beheerder. Uit deze kaarten valt op geen enkele manier af te leiden dat sprake is van een beperking van de begrenzing in hoogte. Bij de aangegeven grenzen op deze kaarten is dus géén sprake van een grens in de vorm van een 'verbindingslijn tussen de buitenkruinlijnen van twee tegenover elkaar liggende primaire waterkeringen'.

Eerder verleende vergunning

Bij beschikking van 31 januari 2013, nummer RWS-2013/5880 heeft de vorige eigenaar een vergunning op grond van de Waterwet gekregen voor het vervangen van een bestaande woning met een uitbreiding van ten hoogste van tien procent. Van dat recht is geen gebruik gemaakt. Omdat het nieuwe ontwerp sterk afwijkt van de vergunde situatie, heeft de initiatiefnemer een nieuwe vergunning aangevraagd.

Vanuit het Waterschap doorsnijding leggerprofiel

De geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning doorsnijdt het leggerprofiel van de zomerdijk. Het leggerprofiel is het profiel wat minimaal aanwezig moet zijn om de functie van de waterkering te garanderen. Doorsnijding van dit profiel is dan ook niet toegestaan en een reden om de Watervergunning te weigeren.

Aanvullende gegevens

Om de Watervergunning te kunnen verlenen, en uw aanvraag verder in behandeling te kunnen nemen dient het ontwerp gewijzigd te worden. Ik heb hiervoor de volgende aanvullende gegevens nodig:

- Een aangepaste tekening, waaruit duidelijk wordt dat de kelder het leggerprofiel niet meer doorsnijdt.
- Een nieuwe situatie tekening met afmetingen waarbij de uitbreiding van de totale bebouwing (m^2 en m^3) ten hoogste 10 % bedraagt.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat Oost
Nederland

Datum
8 april 2019
Oms kenmerk
RWS-2019/12694

Ik verzoek u mij de benodigde gegevens voor 1 juni 2019 onder vermelding van het hierboven vermelde zaaknummer te sturen naar:
Rijkswaterstaat SCV, Postbus 1492, 6200 MA Maastricht.

Procedure

Op de behandeling van uw aanvraag is de procedure uit de afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Zolang ik de gevraagde gegevens niet heb ontvangen, is de termijn voor het geven van een beschikking van rechtswege opgeschort vanaf de verzenddatum van deze brief tot de dag waarop uw aanvraag is aangevuld (artikel 4:15 Awb) dan wel de termijn ongebruikt is verstreken.

Indien ik de gevraagde gegevens niet voor 1 juni 2019 heb ontvangen, kan ik besluiten de aanvraag buiten behandeling te laten.

Hebt u vragen over de behandeling van uw aanvraag dan kunt u contact opnemen met de in de kantlijn vermelde contactpersoon, onder vermelding van zaaknummer RWSZ2019-00001377.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

C. Jol

Dirkzwager

legal & tax

Postbus 111
6600 AC Arnhem
Velperweg 1
6824 BZ Arnhem
T +31 (0)88 2424 100
F +31 (0)88 2424 111
www.dirkzwager.nl

AANTEKENEN

Rijkswaterstaat Oost-Nederland
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT

AANTEKENEN

Rijkswaterstaat SCV
Postbus 1492
6200 MA MAASTRICHT

Tevens per e-mail: saida.sammar@rws.nl

Datum	27 mei 2019
Van	mr. B. de Haan en mr. J. Keur, advocaten
Inzake	Aanvraag watervergunning
Dossiernummer	5061378
Uw referentie	RWS-2019/12694
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	keur@dirkzwager.nl

Geachte mevrouw Sammar,

Namens cliënt, de heer R. van Dongen wonende aan De Kop 13 te (6624 KE) Heerewaarden, voor wie wij in dezen als raadsman en gemachtigde optreden, wenden wij ons tot u over het volgende.

1. Vergunningaanvraag

- 1.1. Op 22 januari 2019 heeft de heer P. van den Bighelaar namens de heer Van Dongen bij Rijkswaterstaat ("RWS") een aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet ingediend (hierna: "watervergunning"). Op 26 maart 2019 heeft overleg plaatsgevonden over de aanvraag met diverse betrokkenen, waaronder de heer Van Dongen en u.

2. Verzoek om aanvullende gegevens – aanvraag niet buiten behandeling stellen

- 2.1. In vervolg op voornoemde bespreking heeft u bij brief van 8 april 2019 (hierna: "de brief"; bijlage 1) kenbaar gemaakt dat het project zoals aangevraagd niet vergunbaar is. Hiervoor worden in de brief twee argumenten aangedragen:

- (1) de geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning doorsnijdt het leggerprofiel van de zomerdijk en dit is volgens RWS niet toegestaan; en
- (2) de kubieke meters van een deel van de nieuwe woning die boven de hoogte van de primaire waterkering (buitenkruinlijn) uitkomen, zijn volgens RWS ten onrechte niet meegerekend bij de inhoudsbepaling van de nieuwe woning.

- 2.2. Voordat deze twee argumenten worden besproken, benoemen wij eerst een procedureel punt van aandacht. In de brief staat vermeld:

“Om de Watervergunning te kunnen verlenen, en uw aanvraag verder in behandeling te kunnen nemen dient het ontwerp gewijzigd te worden. Ik heb hiervoor de volgende aanvullende gegevens nodig:

- *Een aangepaste tekening, waaruit duidelijk wordt dat de kelder het leggerprofiel niet meer doorsnijdt.*
- *Een nieuwe situatie tekening met afmetingen waarbij de uitbreiding van de totale bebouwing (m^2 en m^3) ten hoogste 10 % bedraagt.*

[...]

Indien ik de gevraagde gegevens niet voor 1 juni 2019 heb ontvangen, kan ik besluiten de aanvraag buiten behandeling te laten.”

- 2.3. Wij benadrukken dat in dit geval geen gebruik mag worden gemaakt van de bevoegdheid om de aanvraag buiten behandeling te stellen. Een besluit daartoe is slechts toegestaan als sprake is van een onvollledige of ongenoegzame aanvraag als bedoeld in artikel 4:5 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht (“Awb”). Deze bepaling onderscheidt drie situaties, opgenomen in sub a, b en c.

Voldaan aan formele indieningsvereisten (sub a en b)

- 2.4. Om te beginnen zijn de situaties uit artikel 4:5 lid 1 sub a en b Awb hier niet aan de orde: de aanvraag voldoet aan de formele indieningsvereisten uit artikel 6.19 van de Waterregeling en de aanvraag is niet geheel of gedeeltelijk geweigerd op grond van artikel 2:15 Awb. Dat standpunt neemt u ook niet in.

Voldoende gegevens en bescheiden verstrekt (sub c)

- 2.5. Blijft over de situatie uit artikel 4:5 lid 1 sub c Awb. Op grond deze bepaling is een bestuursorgaan bevoegd om een aanvraag buiten behandeling te stellen als de door de aanvrager verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn om de aanvraag te beoordelen of de beschikking voor te bereiden, mits de aanvrager gelegenheid heeft gehad om de aanvraag aan te vullen binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn. In dit geval heeft de heer Van

Dongen echter voldoende gegevens en bescheiden verstrekt om een goede beoordeling van de aanvraag mogelijk te maken.¹ Uit de brief *zelf* volgt ook dat er een inhoudelijke beoordeling is gemaakt van de toelichting en tekeningen van de aanvraag. Daarbij vermeldt de brief ten aanzien het leggerprofiel:

“Doorsnijding van dit profiel is dan ook niet toegestaan en een reden om de Watervergunning te weigeren.” (onderstreping adv.)

- 2.6. De crux van de zaak is dat RWS en de heer Van Dongen inhoudelijk van mening verschillen of het bouwplan zoals aangevraagd vergunbaar is. Anders dan RWS is de heer Van Dongen van oordeel dat beide argumenten géén grond opleveren om de vergunning te weigeren, maar in ieder geval niet kunnen leiden tot het buiten behandeling stellen van de aanvraag.
- 2.7. Kortom, met de door hem verstrekte informatie heeft de heer Van Dongen voldaan aan artikel 4:2 lid 2 Awb. RWS beschikt over voldoende gegevens en bescheiden om te aanvraag te beoordelen. Bovendien *heeft* RWS de aanvraag ook inhoudelijk beoordeeld. De aanvraag mag dus niet buiten behandeling worden gesteld. Mocht u alsnog vinden dat buiten behandeling stelling mogelijk is, dan verzoek ik u ons dit per ommegaande gemotiveerd te laten weten en ons in de gelegenheid te stellen om hierop te reageren en (eventueel) nadere stukken in te dienen.
- 2.8. Indien en voor zover RWS ook na deze brief onverhoopt van mening blijft dat het bouwplan niet vergunbaar is, dan moet dit leiden tot een besluit tot afwijzing van de vergunningaanvraag. De heer van Dongen hoopt echter dat deze brief met nadere toelichting RWS doet besluiten de watervergunning te verlenen. In dat verband wordt hierna inhoudelijk ingegaan op de twee genoemde argumenten uit de brief.

3. Argumenten RWS tegen vergunningverlening bouwplan

(1) Doorsnijding leggerprofiel

- 3.1. RWS stelt dat de geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning het leggerprofiel van de zomerdijk doorsnijdt. Dit is volgens RWS niet toegestaan en vormt een reden om de watervergunning te weigeren.

¹ Vgl. CRvB 23 april 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1468, r.o. 4.1 en CBB 1 mei 2015, ECLI:NL:CBB:2015:226, r.o. 2; ABRvS 23 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1480, r.o. 4.1.

- 3.2. Van Dongen bestrijdt dit standpunt van RWS. Er ontbreekt een wettelijke grondslag voor de stelling dat doorsnijding van het leggerprofiel een rechtmatige weigeringsgrond vormt voor een watervergunning (artikel 6.21 van de Waterwet). In de brief verkondigt RWS slechts in algemene zin en zonder enige vorm van onderbouwing dat het leggerprofiel het profiel is dat minimaal aanwezig moet zijn om de functie van de waterkering te garanderen. De heer Van Dongen betwist dat de uiterst geringe doorsnijding van het leggerprofiel in kwestie de conclusie rechtvaardigt dat de functie van de waterkering niet meer kan worden gegarandeerd.
- 3.3. Desalniettemin is de heer Van Dongen vanuit praktisch oogpunt bereid – dus zonder het standpunt van RWS ter zake te erkennen – om het bouwplan zodanig aan te passen dat geen sprake meer is van doorsnijding van het leggerprofiel. Als bijlage 2 zijn nieuwe tekeningen van het bouwplan bijgevoegd. Doel is om een van discussiepunten die partijen verdeeld houdt van tafel te nemen.

(2) Inhoudsbepaling nieuwe woning

Algemeen

- 3.4. De Beleidslijn grote rivieren (hierna: “de Beleidslijn”) vormt het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen in het rivierbed. De Beleidslijn bestaat uit vier onderdelen²:
- de beleidsbrief over de opzet en oogmerk van de Beleidslijn uit 2006;
 - de Beleidsregels grote rivieren (hierna: “de Beleidsregels”);
 - de Handreiking Beleidslijn grote rivieren (hierna: “de Handreiking BGR”); en
 - de kaarten.
- 3.5. De Beleidslijn heeft als doel de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk maken.³ Het toepassingsgebied van de Beleidslijn omvat (o.a.) de rivier de Waal.

Wettelijk kader 10%-regel

- 3.6. Ingevolge artikel 3 sub a van de Beleidsregels wordt toestemming gegeven voor een eenmalige uitbreiding van maximaal 10% van de bestaande bebouwing in het rivierbed, mits voldaan

² Zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/beleidsregels/beleidslijn-grote/>.

³ Beleidsbrief 2006, DGW 2006/141, p. 3-4.

wordt aan de aanvullende (rivierkundige) voorwaarden uit artikel 7 lid 1 van de Beleidsregels:

Artikel 3 Beleidsregels:

“In het rivierbed wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 7, eerste lid, toestemming gegeven voor:

- a. een eenmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent van de bestaande bebouwing;”
(onderstreping adv.)

Artikel 7 Beleidsregels:

“De toestemming, bedoeld in artikel 3, wordt alleen gegeven indien:

- a. er moet sprake zijn van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft;
- b. er mag geen sprake zijn van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit, en
- c. er moet sprake zijn van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.”

Bouwplan voldoet aan aanvullende voorwaarden

- 3.7. Kern van deze aanvullende voorwaarden is dat een 10%-uitbreiding zowel qua situering als uitvoering géén afbreuk mag doen aan het veilig functioneren van de rivier. Het bouwplan in kwestie voldoet aan deze aanvullende voorwaarden. De situering en uitvoering van het bouwplan doen geen afbreuk aan het veilig functioneren van de Waal. Daarnaast geeft het bouwplan uitvoering aan de voorwaarde dat de waterstandsverhoging of afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is. RWS heeft ter zake van de aanvraag ook niet aan de heer Van Dongen medegedeeld dat er wel rivierkundige beletsels zijn. Eveneens is in de eerder door RWS verleende watervergunning (kenmerk: RWS/SCV-2012/4445) vastgesteld dat de doelstellingen van de Beleidslijn geen beletsel vormen voor een herbouw van de woning aan de Kop 13.

Toepassing 10%-regel

- 3.8. De heer Van Dongen is van oordeel dat hij de inhoud van de nieuwe woning op een juiste wijze heeft berekend. Uit de systematiek van de Waterwet (inclusief Waterbesluit en -regeling), de Beleidsregels en de Handreiking volgt dat de kubieke meters van de (nieuwe) woning die *boven* de buitenkruinlijn zijn gelegen, *buiten* het rivierbed liggen en dus niet hoeven te worden meegeteld bij de berekening van de inhoud. Daarmee hoeven deze kubieke meters ook niet te worden meegeteld bij de bepaling of sprake is van een overschrijding van de 10% uitbreidingsmogelijkheid. In dit verband wordt gewezen op bijlage 1 van de Handreiking waarin

de toepassing van de 10%-regel is verduidelijkt⁴:

“Hoe wordt nu de 10% berekend?

[...]

6. Langs de onbedijkte Maas komt de situatie voor dat percelen op de rand van het rivierbed en/of contourgebied liggen. Het uitgangspunt is dat bebouwing in het uitzonderingsgebied of buiten het rivierbed niet meetelt voor het berekenen van de 10%. Er wordt dus alleen gerekend met de bebouwing in het vergunningsplichtige gebied. Uitbreidingen moeten namelijk zoveel mogelijk buiten het rivierbed plaatsvinden.” (onderstreping adv.)

- 3.9. Het standpunt van Van Dongen wordt hierna nader toegelicht, waarbij de begrippen “rivierbed”, “oppervlaktewaterlichaam” en “buitenkruinlijn” een hoofdrol spelen.

Begrip rivierbed

- 3.10. De 10%-regel uit artikel 3 sub a van de Beleidsregels hangt op het begrip “rivierbed”. Het rivierbed is naar normaal spraakgebruik de bodem/bedding van een rivier, beek of stroom.
- 3.11. Op het rivierbed is in beginsel de vergunningplicht op grond van artikel 6.5 sub c van de Waterwet in samenhang met artikel 6.12 van het Waterbesluit van toepassing. Uitzonderd van de vergunningplicht zijn de gebieden die staan weergegeven op de detailkaarten in bijlage IV bij artikel 6.16 van het Waterbesluit.⁵ De locatie in kwestie, De Kop 13 te Heerewaarden, staat niet op een van deze detailkaarten, wat betekent dat in dit geval een vergunningplicht geldt.
- 3.12. Voor het gebruik van de 10%-regel is de cruciale vraag welke ruimte tot het rivierbed behoort. Dit antwoord is terug te vinden in artikel 1 lid 1 van de Beleidsregels in samenhang met artikel 3.1 lid 2 van de Waterwet.

Artikel 1 lid 1 sub b Beleidsregels:

“rivierbed: de oppervlakte begrensd ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet;”

Artikel 3.1 lid 2 Waterwet:

“2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt voor de onder de aanwijzing vallende oppervlaktewaterlichamen tevens de begrenzing vastgesteld. Daarbij wordt voor de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen van de rivieren de buitenkruinlijn van de primaire waterkering voor zover die primaire waterkering is aangegeven op de kaarten die als bijlage I bij deze wet behoren, dan wel, waar deze ontbreekt, de daarbij vast te stellen lijn van de hoogwaterkerende gronden, als

⁴ Handreiking BGR, bijlage I, p. 35, punt 6.

⁵ Vgl. Handreiking BGR, p. 9.

richtlijn gehanteerd.” (onderstreping adv.)

- 3.13. Om vast te kunnen stellen welke ruimte tot het rivierbed behoort, is de ruimtelijke begrenzing uit artikel 3.1 lid 2 van de Waterwet bepalend. Dit artikel gaat uit van de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen van de rivieren waarbij de buitenkruinlijn van de primaire waterkering in beginsel als richtlijn wordt gehanteerd. Om in een concreet geval de begrenzing te kunnen bepalen, is de betekenis van de begrippen “oppervlaktelichaam” en “buitenkruinlijn” dus van belang.

Begrip oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel

- 3.14. Het begrip “oppervlaktewaterlichaam” is omschreven in artikel 1.1 van de Waterwet.

Artikel 1.1 lid 1 Waterwet:

“*oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;” (onderstreping adv.)

- 3.15. Uit de jurisprudentie van de Afdeling volgt dat met de omschrijving van het begrip oppervlaktewaterlichaam in de Waterwet is aangesloten bij de invulling van het begrip oppervlaktewater uit de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (“Wvo”) in de jurisprudentie van de Hoge Raad en de Afdeling.⁶ De Hoge Raad heeft eerder overwogen dat als oppervlaktewater in de zin van de Wvo is te beschouwen⁷:

“[E]n - anders dan louter incidenteel aanwezige - aan het aardoppervlak en aan de open lucht grenzende watermassa (met inbegrip van een bedding waarin zodanige watermassa al dan niet bij voortdurende voortkomt), tenzij daarin als gevolg van rechtmatig gebruik ten behoeve van een specifiek doel geen normaal samenhangend geheel van levende organismen en een niet-levende omgeving (ecosysteem) aanwezig is, dan wel het een ter berging van afval gegraven bekken betreft waarin slechts in een overgangsfase water aanwezig is en zich nog geen normaal ecosysteem heeft ontwikkeld.” (onderstreping adv.)

- 3.16. Het rivierbed (de rivierbodem/-bedding) is dus onderdeel van een oppervlaktewaterlichaam en wordt daarom begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen.⁸ Vertaald naar het onderhavige geval betekent dit dat het rivierbed (en het water) van de Waal ter hoogte van

⁶ ABRvS 18 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3533, r.o. 2.1.

⁷ ABRvS 26 mei 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM5629, r.o. 2.4.2.

⁸ Zie ook *Kamerstukken II* 2008/09, 31 858, nr. 3, p. 21 (MvT Invoeringswet Waterwet).

De Kop 13 wordt begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen.

- 3.17. Belangrijk is dus dat de Waterwet vereist dat er sprake is van een “samenhangend geheel” wil gesproken kunnen worden van een oppervlaktewaterlichaam, en dus van rivierbed. Boven primaire waterkeringen kan echter geen sprake zijn van een “samenhangend geheel”. Daarboven kan immers geen stabiele (permanente en niet-incidentele) watermassa aanwezig zijn. De samenhang wordt bepaald door de (rivier)bodem, oevers en het water *onder* de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen. Water *boven* de primaire waterkeringen en dus boven de buitenkruinlijn hangt niet meer samen met de (rivier)bodem en oevers. Zonder begrenzing kan er geen sprake zijn van een samenhangend geheel en dus niet van een oppervlaktewater. De *buitenkruinlijn* vormt de ruimtelijke grens. Dit roept de vraag op: hoe wordt deze ruimtelijke grens nu precies bepaald?

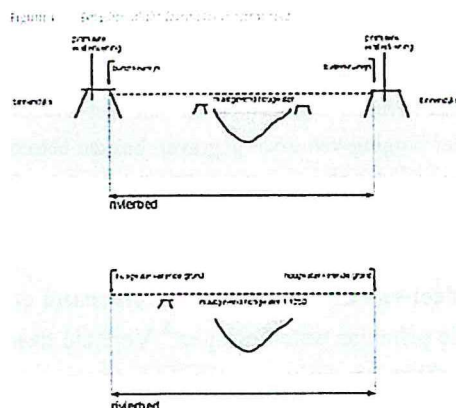
Begrip buitenkruinlijn

- 3.18. Het begrip “buitenkruinlijn” is niet afzonderlijk gedefinieerd in de Waterwet (inclusief Waterbesluit en -regeling) en evenmin in de Beleidsregels. De Helpdesk Water van de Rijksoverheid geeft wel een definitie.⁹

“Buitenkruinlijn

Lijn die de overgang markeert tussen de kruin en het buitentalud, waarlangs de toetsing op hoogte plaatsvindt.” (onderstreping adv.)

- 3.19. De Handreiking BGR illustreert hoe de buitenkruinlijn wordt bepaald (zie bijlage 4 voor een grotere weergave van deze afbeelding)¹⁰:

⁹ Zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/waterveiligheid/begrippen/?BgrId=182873>.

¹⁰ Handreiking BGR, p. 9.

- 3.20. Ook de Handreiking maakt duidelijk dat de buitenkruinlijn een ruimtelijke begrenzing van het rivierbed vormt in zowel de hoogte als breedte. Het bepalen van het rivierbed vergt dus een driedimensionale benadering. De buitenkruinlijn is een duidelijke markering van het hoogste punt van het rivierbed en van het hoogste punt waar nog sprake kan zijn van een samenhangend geheel tussen water, (rivier)bodem en oevers. Boven de buitenkruinlijn kan dus niet meer worden gesproken van een rivierbed.
- 3.21. In dit verband is van belang om te herhalen dat in Bijlage 1 bij de Handreiking BGR expliciet is overwogen dat er alleen wordt gerekend met bebouwing in het vergunningplichtige gebied, te weten het rivierbed. Uitbreidingen moeten namelijk zoveel mogelijk buiten het rivierbed (het niet-vergunningplichtige gebied) plaatsvinden.¹¹ Dit maakt dat de kubieke meters bebouwing *boven* de buitenkruinlijn niet hoeven te worden meegeteld bij de berekening van het herbouwwolume van de woning.
- 3.22. In de brief neemt RWS echter het standpunt in dat de enige begrenzingen van het rivierbed (het vergunningplichtige gebied) zijn terug te vinden op de kaarten behorende bij de Waterregeling. De heer Van Dongen bestrijdt dit standpunt. Ingevolge de Waterregeling geldt voor de locatie De Kop 13 te Heerwaarden de detailkaart "Kaartblad 055 Waal 6".¹² Uit deze detailkaart valt enkel af te leiden wat ter plaatse de omvang is van het stroomvoerend regime en het bergend regime van de Waal. Deze en de andere detailkaarten die zijn gebaseerd op bijlage IV van de Waterregeling dienen ertoe om inzichtelijk te maken wat de gebiedsomvang is van de grote rivieren (waaronder de Waal) waarover het Rijk het waterstaatkundig beheer voert. Deze detailkaarten tonen dus *beheergrenzen*. De bepaling van het rivierbed is niet op deze detailkaarten gebaseerd.

Conclusie

- 3.23. Gelet op het voorgaande stelt de heer Van Dongen vast dat de buitenkruinlijn als begrenzing van het rivierbed geldt. Hierbij wordt uitgegaan van een driedimensionale benadering, nu de buitenkruinlijn een begrenzing in de hoogte vormt. Boven de buitenkruinlijn van primaire waterkeringen is geen sprake van een "samenhangend geheel" zoals vereist in de definitie van "oppervlaktewaterlichaam". Boven deze lijn is immers geen (permanente) watermassa aanwezig. Het rivierbed houdt boven deze lijn op. Dit betekent dat alle kubieke meters *boven* de

¹¹ Handreiking BGR, bijlage 1, p. 35, punt 6.

¹² Zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/kaarten/kaart-bij-0/>.

buitenkruinlijn buiten het rivierbed zijn gelegen en dus niet hoeven te worden meegeteld voor het berekenen van het te realiseren herbouwvolume. Het niet meetellen van deze kubieke meters is vanuit rivierkundig oogpunt ook niet meer dan logisch: je kunt de rivier niet hinderen waar hij niet kan komen.

3.24. Tot slot merken wij op dat de Afdelingsuitspraak van 7 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1641 (Hartenaasje/minister van I&M) géén afbreuk doet aan de begrenzing in hoogte van het rivierbed zoals hiervoor beschreven. In deze casuïstische uitspraak heeft de Afdeling géén oordeel gegeven over de vraag of een deel van het volume dat *boven* de buitenkruinlijn is gesitueerd tot het herbouwvolume behoort, gelet op hetgeen in de Handreiking is bepaald.¹³ In deze uitspraak geeft de Afdeling slechts een beperkte overweging ten aanzien van de overschrijding van de toelaatbare uitbreidingsmogelijkheid op basis van de 10%-regeling, zonder de berekeningsmethodiek uit de Handleiding daarbij te betrekken.

3.25. Kortom, volgens de heer Van Dongen wordt het rivierbed (het vergunningplichtige gebied) aan de bovenzijde begrensd door de buitenkruinlijn die de twee tegenover elkaar liggende primaire waterkeringen verbindt. Dit betekent dat de inhoud van de nieuwe woning wel degelijk op correcte wijze is berekend.

REDEN WAAROM:

De heer Van Dongen u gelet op het bovenstaande verzoekt om:

- I. schriftelijk te bevestigen dat u de aanvraag niet buiten behandeling stelt, maar dat een inhoudelijk oordeel volgt over de ingediende aanvraag om een watervergunning; en
- II. de aanvraag in te willigen en de aangevraagde watervergunning te verlenen.

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager N.V.

B. de Haan en J. Keur

¹³ Handreiking BGR, bijlage 1, p. 35, punt 6.

Bijlagen:

1. Brief d.d. 8 april 2019 van RWS aan BouwAdviesPaul;
2. Bouwtekeningen aanpassing bouwplan: opheffing doorkruising leggerprofiel;
3. Handreiking BGR – illustratie rivierbed met buitenkruinlijn als begrenzing.

BIJLAGE 1

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

BouwAdviesPaul
De heer P. van den Bighelaar
Rietdekkersstraat 3
5331VT Kerkdriel

Rijkswaterstaat Oost-
Nederland

Euseblusbultensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 49 00

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
S. Sammar
Vergunningverlener

T 06-52679010
Salda.sammar@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2019/12694
Bijlage(n)
-

Datum 8 april 2019
Onderwerp RWSZ2019-00001377; Waal: Verzoek om aanvullende
Zaaknummer gegevens voor de aanvraag voor een vergunning op grond van
de Waterwet voor de herbouw van de woning aan De kop 13 te
Heerewaarden.

Geachte heer Van den Bighelaar,

Op 22 januari 2019 heb ik uw aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet ontvangen. De aanvraag is ingediend namens de heer Van Dongen en betreft het slopen en herbouwen van de woning aan De kop 13 te Heerewaarden, gelegen aan de linkeroever van de Waal ter hoogte van kmr. 921,500. De aanvraag is geregistreerd onder het hierboven vermelde zaaknummer.

Op 26 maart 2019 is er een overleg geweest met u en de heer Van Dongen over de vergunningsaanvraag. Tijdens het overleg waren aanwezig mevrouw Sammar en de heer Van Tilborg van RWS, mevrouw Goeree en de heer Van Koeveringe van het Waterschap Rivierenland en de heer De Ruyter van de Omgevingsdienst Rivierenland. Zoals ook tijdens het overleg is medegedeeld is het ontwerp zoals deze nu is aangevraagd niet vergunbaar op grond van de Waterwet om de volgende redenen:

Beoordeling op grond van de Beleidsregels grote rivieren

De toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren wordt beoordeeld aan de hand van het afwegingskader dat is opgenomen in de Beleidslijn grote rivieren (Bgr) en de bijbehorende Beleidsregels grote rivieren (de Beleidsregels). De Beleidsregels zijn van toepassing op alle nieuwe activiteiten (waaronder wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed. De Beleidsregels berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit.

Op grond van de Beleidsregels kan op uw aanvraag positief worden beschikt als voldaan wordt aan artikel 3 lid a van de Beleidsregels: een éénmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent ten opzichte van de bestaande bebouwing (bestaande bebouwing die aanwezig was op 1 januari 1997). Uiteraard dient ook voldaan te worden aan de algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 Beleidsregels).

In het voortraject zijn aan de hand van de door u aangeleverde gegevens de uitgangspunten van m² en m³ voor de bouw van een nieuwe woning, inclusief de uitbreiding van ten hoogste van tien procent vanuit Rijkswaterstaat bepaald op:

RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat Oost
Nederland

Datum
8 april 2019
Oms kenmerk
RWS-2019/12694

Bestaande bebouwing :

Totaal vierkante meters: 194,32
Totaal kubieke meters: 813,05

**Maximaal te realiseren
bebouwing:**

220,98 (incl. 10% van de schuren)
930,55 (incl. 10% van de schuren)

Uit de toelichting en de tekeningen van de aanvraag blijkt dat de kubieke meters van het deel van de nieuwe woning dat boven de hoogte van de primaire waterkering (buiten kruinlijn) uitkomt, niet door u wordt meegerekend bij de inhoudsbepaling (in kubieke meters) van de nieuwe woning. De reden hiervoor is ingegeven door de uitleg van de heer Van Dongen (initiatiefnemer) die stelt dat : 'het rivierbed/het vergunning plichtige gebied aan de bovenzijde dient te worden beschouwd als te zijn begrensd door de verbindingslijn tussen de buitenkruinlijnen van twee tegenover elkaar liggende primaire wateringen'.

In het voortraject en tijdens het overleg is aangegeven dat de enige begrenzingen die 'het vergunningsplichtige gebied' kent zijn terug te vinden op de kaarten behorende bij de Waterregeling. Op deze kaarten zijn de beheergrenzen van rijkswateren weergegeven door middel van kleuren. Binnen deze grenzen is Rijkswaterstaat beheerder. Uit deze kaarten valt op geen enkele manier af te leiden dat sprake is van een beperking van de begrenzing in hoogte. Bij de aangegeven grenzen op deze kaarten is dus géén sprake van een grens in de vorm van een 'verbindingslijn tussen de buitenkruinlijnen van twee tegenover elkaar liggende primaire waterkeringen'.

Eerder verleende vergunning

Bij beschikking van 31 januari 2013, nummer RWS-2013/5880 heeft de vorige eigenaar een vergunning op grond van de Waterwet gekregen voor het vervangen van een bestaande woning met een uitbreiding van ten hoogste van tien procent. Van dat recht is geen gebruik gemaakt. Omdat het nieuwe ontwerp sterk afwijkt van de vergunde situatie, heeft de initiatiefnemer een nieuwe vergunning aangevraagd.

Vanuit het Waterschap doorsnijding leggerprofiel

De geprojecteerde kelder onder de nieuwe woning doorsnijdt het leggerprofiel van de zomerdijk. Het leggerprofiel is het profiel wat minimaal aanwezig moet zijn om de functie van de waterkering te garanderen. Doorsnijding van dit profiel is dan ook niet toegestaan en een reden om de Watervergunning te weigeren.

Aanvullende gegevens

Om de Watervergunning te kunnen verlenen, en uw aanvraag verder in behandeling te kunnen nemen dient het ontwerp gewijzigd te worden. Ik heb hiervoor de volgende aanvullende gegevens nodig:

- Een aangepaste tekening, waaruit duidelijk wordt dat de kelder het leggerprofiel niet meer doorsnijdt.
- Een nieuwe situatie tekening met afmetingen waarbij de uitbreiding van de totale bebouwing (m^2 en m^3) ten hoogste 10 % bedraagt.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat Oost
Nederland

Datum
8 april 2019
Oms kenmerk
RWS-2019/12694

Ik verzoek u mij de benodigde gegevens voor **1 juni 2019** onder vermelding van het hierboven vermelde zaaknummer te sturen naar:
Rijkswaterstaat SCV, Postbus 1492, 6200 MA Maastricht.

Procedure

Op de behandeling van uw aanvraag is de procedure uit de afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Zolang ik de gevraagde gegevens niet heb ontvangen, is de termijn voor het geven van een beschikking van rechtswege opgeschort vanaf de verzenddatum van deze brief tot de dag waarop uw aanvraag is aangevuld (artikel 4:15 Awb) dan wel de termijn ongebruikt is verstreken.

Indien ik de gevraagde gegevens niet voor 1 juni 2019 heb ontvangen, kan ik besluiten de aanvraag buiten behandeling te laten.

Hebt u vragen over de behandeling van uw aanvraag dan kunt u contact opnemen met de in de kantlijn vermelde contactpersoon, onder vermelding van zaaknummer RWSZ2019-00001377.

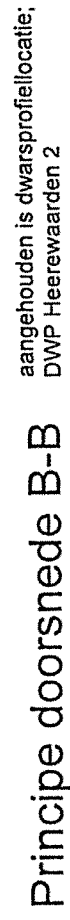
Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

C. Jol

BIJLAGE 2

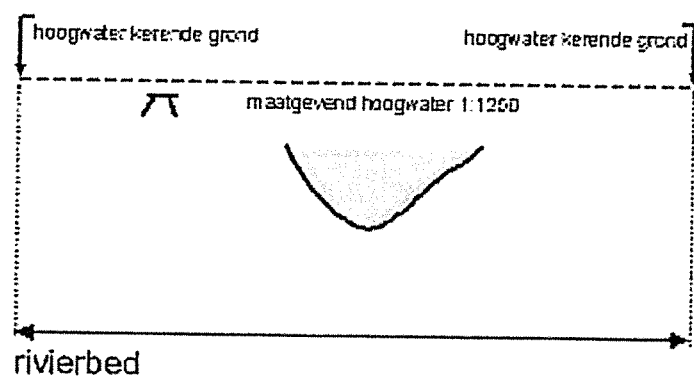
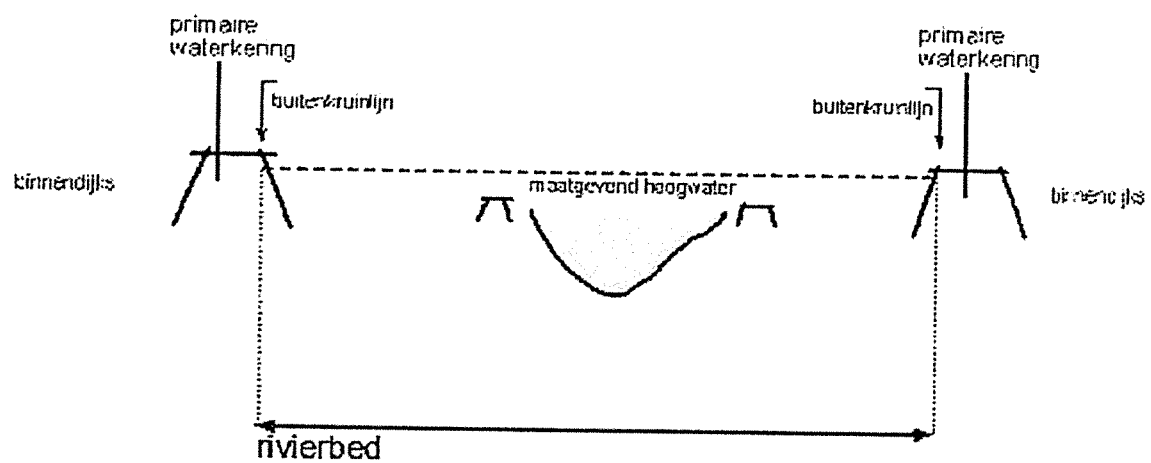
bladnummer	drsn-01a
werknummer	201809
formaat	A4
schaal	1:100
datum	07-05-2019

BIJLAGE 3

Handreiking BGR (p. 9) – illustratie rivierbed met buitenkruinlijn als begrenzing

Figuur 1 Een schematische doorsnede van het rivierbed.

BIJLAGE 4